

შპს „ენგურჰესი“ ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით მომზადებული კონსოლიდირებული ფინანსური

ანგარიშგება და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ინგლისური ორიგინალის თარგმანი

სარჩევი

დაუმოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	i-iv
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	1
კონსოლიდირებული მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	2
კონსოლიდირებული კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	3
კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	4
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	5-28

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „ენგურჰესის“ ჯგუფის მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებსა და მენეჯმენტს

უარი მოსაზრების გამოთქმაზე

ჩვენ დაგვიქირავეს შპს „ენგურჰესის“ და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში ჯგუფი) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის ჩასატარებლად, რომელიც მოიცავს 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებულ კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული კონსოლიდირებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგებას, კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებასა და კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას, ასევე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართულ შენიშვნებს, მათ შორის არსებით ინფორმაციას სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ.

ჩვენ არ გამოვთქვამთ მოსაზრებას თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ. ჩვენი დასკვნის - „მოსაზრების გამოთქმაზე უარის საფუძველი“ - ნაწილში აღწერილი საკითხის მნიშვნელობის გამო, ვერ შევძელით საკმარისი და შესაფერისი აუდიტის მტკიცებულებების მოპოვება, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ აუდიტორული მოსაზრების გამოსათქმელად აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

მოსაზრების გამოთქმაზე უარის საფუძველი

დედა კომპანიამ (შპს ენგურჰესი) პირველად 2000 წელს წარადგინა ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფას სტანდარტები“) შესაბამისად. კომპანიამ ელექტრო სადგურის სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრა საქართველოს პრეზიდენტის 09/07/1997 წლის ბრძანების N: 295 „საქართველოს ეროვნული მეურნეობის ძირითადი ფონდების გადაფასების შესახებ“ შესაბამისად. მე-4 განმარტებით შენიშვნაში მოცემული წმინდა საბალანსო ღირებულება მოიცავს მიწას, შენობებს, ქარხნებს, მანქანა-დანადგარებს და ინვესტიციას შვილობილი კომპანიაში და ა.შ. კომპანიის მიერ გრძელვადიანი აქტივებისთვის გამოყენებული სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის მიდგომა არ არის თანხვედრაში ფას-ების მოთხოვნებთან. გარდა ამისა, რთულია ამ აქტივების ნარჩენი და წმინდა საბალანსო ღირებულების დადგენა, 2000 წლიდან 2004 წლამდე კომპანიის მიერ გაწეული კაპიტალიზირებული სარეაბილიტაციო დანახარჯების შესახებ ხელმისაწვდომ ინფორმაციაზე, პროცედურების ჩატარების შეზღუდვის გამო. ამ ფაქტმა გავლენა მოახდინა სავარაუდო ღირებულების, შემდგომი კაპიტალიზაციების, დაკავშირებული ცვეთისა და კაპიტალში შენატანების სისწორის განსაზღვრაზე. გარდა ამისა, კომპანიამ 2005 წლიდან 2019 წლამდე და 2023 წელს, განახორციელა მნიშვნელოვანი ტექნიკური და სამშენებლო დანახარჯები, რომელთა დიდი ნაწილი კაპიტალიზებულია გრძელვადიან აქტივებზე, აგრეთვე ცვეთის ხარჯი განაწილებულია სხვადასხვა კატეგორიებში. თუმცა, კომპანიას შეუძლია კიდევ უფრო დახვეწოს მიდგომა პოლიტიკის ფორმირებით, რომელიც მკაფიოდ განასხვავებს კაპიტალიზებად და პერიოდის ხარჯებს ერთმანეთისგან და მკაფიოდ განსაზღვრავს ცვეთის ხარჯების გადანაწილებას.

დედა კომპანია (შპს ენგურჰესი) ოპერირებს აფხაზეთის კონფლიქტურ რეგიონში და მართავს ჰიდროელექტროსადგურს, რომლის ძირითადი ინფრასტრუქტურის გეოპოლიტიკური არასტაბილურობის მქონე რეგიონში არსებობა იწვევს გაურკვევლობას ამ აქტივების გრძელვადიან ეკონომიკურ სარგებელთან დაკავშირებით. ეს სიტუაცია შესაძლოა გავლენას ახდენდეს აღრიცხული აქტივების სისრულეზე, რადგან ტერიტორია არ არის კონტროლირებადი, რაც ართულებს რწმუნებას, რომ ყველა აქტივი ზუსტად არის აღრიცხული. ჰიდროელექტროსადგური განთავსებულია დაახლოებით 30 კილომეტრ ტერიტორიაზე, ამ ინფრასტრუქტურის ნაწილი მდებარეობს მიწაზე, რომელიც კომპანიას გადმოეცა 2022 წლის 22 ნოემბერს, თუმცა კომპანია იყენებდა სადგურის დაარსების დღიდან. მიწის ნაკვეთი აღიარებულია ღირებულებით 28,6 მილიონი ლარი, თუმცა გადაცემის მომენტში აღნიშნული ღირებულების სისწორის დასადაგენად საკმარისი მტკიცებულება ვერ მოვიპოვეთ. გარდა ამისა,

ძირითად საშუალებების კატეგორიებზე მინიჭებული სასარგებლო მომსახურების ვადები შეიძლება სრულად არ ასახავდეს მათი ცალკეული კომპონენტების რეალურ სასარგებლო მომსახურების ვადებს. სასარგებლო მომსახურების ვადების ფართო დიაპაზონია გამოყენებული შენობების, მანქანა-დანადგარების, ბურღით/დაღრმავებითი სამუშაოების, გვირაბებისა და კაშხლების მომსახურების ვადების განსაზღვრისას, რაც შესაძლოა არ ითვალისწინებდეს სპეციფიკურ საჭიროებებსა და თითოეული კომპონენტის სიცოცხლის ხანგრძლივობას.

2010 წელს შპს „კოდორჰესის“ შერწყმის შედეგად დედა კომპანიამ (შპს ენგურჰესი) მიიღო აქტივები, რომლის წმინდა საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის 3,705 ათასი ლარი. თუმცა ამ აქტივებიდან მომავალში მისაღები ეკონომიკური სარგებელი არ არის შეფასებული. გარდა ამისა, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის ძირითადი საშუალებები მოიცავს დაუმთავრებელ მშენებლობას საბალანსო ღირებულებით 3,760 ათასი ლარი. კომპანიას ჯერ არ ჩაუტარებია ამ აქტივების გაუფასურების ტესტი, რაც იწვევს ეჭვს ამ აქტივების ღირებულების სისწორესთან დაკავშირებით.

დედა კომპანიამ (შპს ენგურჰესი) 2020 წელს შეწყვიტა აქტივთან დაკავშირებული გრანტების აღიარება ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში 11,845 ათასი ლარის ოდენობით და შემოსავლის სახით ასახა მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. თუმცა ჩვენ, ჩატარებული აუდიტორული პროცედურებით, ვერ მივიღეთ საკმარისი და შესაფერისი აუდიტორული მტკიცებულება იმის შესახებ, აღნიშნული შემოსავალი სრულად ეკუთვნოდა თუ არა 2020 წლის საანგარიშგებო პერიოდს. შესაბამისად, ჩვენ ვერ განვსაზღვრეთ აუცილებელი იყო თუ არა რაიმე სახის კორექტირების შეტანა კომპანიის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ჩვენ ვერ დავესწარიტო შპს ვარდნილჰესების კასკადისა (შვილობილი კომპანია) და შპს ენგური ატრაქციის (შვილობილი კომპანია) მარაგებისა და ძირითადი საშუალებების ინვენტარიზაციას 2023 წლის ბოლო მდგომარეობით, რადგან მნიშვნელოვანი აქტივები, მათ შორის კაშხალი მდებარეობის კონფლიქტურ რეგიონში. ამ გარემოებამ შეგვიზღუდა აღნიშნული აქტივების ფიზიკური შემოწმების შესაძლებლობა. აქტივების წმინდა საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის 115,764 ათასი ლარი (2022: 110,997 ათასი ლარი). მიუხედავად ჩვენი ძალისხმევისა, ჩვენ ვერ შევძელით ალტერნატიული პროცედურების ჩატარება მარაგებისა და ძირითადი საშუალებების წლის ბოლო რაოდენობის დასადგენად. შესაბამისად, ჩვენ ვერ შევძელით დაგვედგინა იყო თუ არა საჭირო რაიმე კორექტირების შეტანა ფინანსურ ანგარიშგებაში.

შპს ვარდნილჰესების კასკადმა (შვილობილი კომპანია) პირველად 2008 წელს წარადგინა ფინანსური ანგარიშგება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს სტანდარტები“) შესაბამისად. კომპანიამ ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრა საქართველოს პრეზიდენტის 1997 წლის #295 ბრძანების შესაბამისად და გამოიყენა იგი როგორც დასაშვები ღირებულება. კომპანიის მიერ გრძელვადიანი აქტივებისთვის გამოყენებული სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის მიდგომა არ არის თანხვედრაში ფასს-ების მოთხოვნებთან. მე-4 შენიშვნაში მოცემული წმინდა საბალანსო ღირებულება მოიცავს ზემოთ აღწერილ გრძელვადიან აქტივებს, აგრეთვე, დღევანდელი დღის მდგომარეობით შეუძლებელია განისაზღვროს აღნიშნული აქტივების წმინდა საბალანსო ღირებულებები, რადგან კომპანია აქტივებთან დაკავშირებულ სარეაბილიტაციო სამუშაოების დანახარჯებს აკაპიტალიზირებს ამ გრძელვადიან აქტივებზე, აღნიშნული დანახარჯები გაწეულ იქნა 2008-2019 წლებში. ზემოთ აღნიშნული ფაქტორების გათვალისწინებით, 2023 წლის აუდიტის პროცესში, ჩვენ ვერ შევძელით საკმარისი და შესაფერისი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვება ძირითადი საშუალებების 2020 წლის 1-ლი იანვრისთვის არსებულ ნაშთთან, კერძოდ 111,394 ათასი ლარის წმინდა საბალანსო ღირებულებასთან დაკავშირებით, რომელიც ასევე მოიცავს ძირითადი საშუალებების კაპიტალში შენატანებს. ამასთანავე, დაუმთავრებელი მშენებლობის საბალანსო ღირებულება მოიცავს 1,430 ათას ლარს, რომელიც წარმოიშვა 2018 წელს და კომპანია არ მოელის რომ აღნიშნული სამუშაოები დამთავრდება უახლოეს წლებში. გამომდინარე აქედან კომპანიას უნდა ჩაეტარებინა გაუფასურების ტესტი დაუმთავრებელი მშენებლობის ჯგუფში გამჟღავნებულ ნაშთთან დაკავშირებით, რადგან ამ აქტივებიდან მოსალოდნელი არ არის მომავალში ეკონომიკური სარგებლის მიღება. გარდა ამისა, ძირითად საშუალებების კატეგორიებზე მინიჭებული სასარგებლო მომსახურების ვადები შეიძლება სრულად არ ასახავდეს მათი ცალკეული კომპონენტების რეალურ სასარგებლო მომსახურების ვადებს. სასარგებლო მომსახურების ვადების ფართო დიაპაზონია გამოყენებული შენობების, მანქანა-დანადგარების, ბურღით/დაღრმავებითი სამუშაოების, გვირაბებისა და კაშხლების მომსახურების ვადების განსაზღვრისას. რაც შესაძლოა არ ითვალისწინებდეს სპეციფიკურ საჭიროებებსა და თითოეული კომპონენტის სიცოცხლის ხანგრძლივობას.

შპს ვარდნილქსების კასკადი (შვილობილი კომპანია) მართავს ჰიდროელექტროსადგურს, რომელიც მდებარეობს დაახლოებით 40 კილომეტრ ტერიტორიაზე, მისი ინფრასტრუქტურა მდებარეობს მიწაზე, რომელიც, მიუხედავად იმისა, რომ გამოიყენება კომპანიის მიერ, ჯერ არ არის იურიდიულად გადაცემული კომპანიაზე და შესაბამისად, არ არის აღიარებული ფინანსურ ანგარიშგებაში. მიუხედავად ამისა, ამ მიწაზე აშენებულია მნიშვნელოვანი ინფრასტრუქტურა, მათ შორის კაშხალი, შენობები და სხვა ნაგებობები. იმის გათვალისწინებით, რომ მიწის ნაკვეთი არ არის ასახული კომპანიის ანგარიშგებაზე, ჩვენ ვერ დავადასტურებთ მისი ღირებულება და ვერ დავრწმუნდით, რომ ყველა აქტივი სრულად არის თუ არა აღრიცხული. ძირითადი ინფრასტრუქტურის არსებობა გეოპოლიტიკური არასტაბილურობის მქონე რეგიონში იწვევს გაურკვევლობას ამ აქტივების გრძელვადიან ეკონომიკურ სარგებელთან დაკავშირებით. ამ ვითარებამ შეიძლება ასევე იმოქმედოს აღრიცხული აქტივების სისრულეზე, რადგან ტერიტორიის ძირითადი ნაწილი არ არის კონტროლირებადი, რაც ართულებს რწმუნების მიღებას, არის თუ არა აღრიცხული ყველა აქტივი.

2023 წელს შპს ვარდნილქსების კასკადმა (შვილობილი კომპანია) აფხაზეთში მომუშავე თანამშრომლებს გადაუხადა ბონუსები. 2022 წლის აუდიტის დროს, ჩვენ გამოვთქვით მოსაზრება ბონუსების სიზუსტის, ლეგიტიმურობის და დოკუმენტირების შესახებ, ასევე კონკრეტული პირების დაქირავებასთან დაკავშირებულ საკითხებზე. გარდა ამისა, ჩვენ ვერ მოვიპოვეთ საკმარისი და შესაბამისი აუდიტორული მტკიცებულება მნიშვნელოვანი პრემიების მიმღები თანამშრომლების კვალიფიკაციისა და კომპეტენციების შესამოწმებლად, ასევე არ გვქონდა მკაფიო და დოკუმენტირებული საფუძველი ბონუსის ოდენობის დასადგენად. ბონუსი გაცემული იყო ჩვენი 2022 წლის აუდიტის დასკვნის ხელმოწერის მომენტისთვის, მას შემდეგ სხვა ბონუსები არ გაცემულია. თუმცა, წინა წლის გადაუჭრელი პრობლემების გამო, ჩვენ ჯერ კიდევ ვერ ვაფასებთ დაქირავების პრაქტიკასა და ტრანზაქციებს, სანამ კომპანიაში არ დაინერგება უფრო მკაცრი კონტროლის სისტემები. გარდა ამისა, კომპანიამ უნდა ჩამოაყალიბოს ფორმალური პოლიტიკა, რომელიც არეგულირებს ბონუსების განსაზღვრასა და დამტკიცებას, პრემიების საფუძვლის მკაფიო დოკუმენტაციით და განახორციელოს კონტროლი, რათა უზრუნველყოს ასეთი გადახდების მიმღები პირების კვალიფიკაციისა და კომპეტენციების სათანადო შეფასება. სანამ ასეთი ზომები არ იქნება მიღებული, ჩვენ არ შეგვიძლია გამოვთქვათ აზრი ბონუსების ტრანზაქციების სიზუსტეზე, მიზანშეწონილობაზე და ლეგიტიმურობაზე და მასთან დაკავშირებულ შიდა კონტროლზე.

შპს ენგური ატრაქციის (შვილობილი კომპანია) ძირითადი საშუალებები მოიცავს მიმდინარე სამშენებლო სამუშაოებს, რომლის ღირებულებაც 2023 წლის ბოლოს შეადგინა 2,276,505 ლარი. ბასს 36-ის მიხედვით, „აქტივების გაუფასურება“, კომპანიას მოეთხოვება ყოველი საანგარიშგებო ბოლოს შესაფასოს არის თუ არა აქტივი გაუფასურებული. ამ შემთხვევაში, ჩვენ აღვნიშნეთ, რომ არ მომხდარა დაუმთავრებელი მშენებლობის შეფასება გაუფასურებაზე მიუხედავად ისეთი მითითებებისა, როგორიცაა პროექტის ვადის ცვლილება და ბაზრის პირობების ცვლილებები, რამაც შეიძლება გავლენა მოახდინოს გაწეული ხარჯების ღირებულებაზე. გამომდინარე აქედან, ჩვენ ვერ დავადგინეთ, საჭიროა იყო თუ არა ამ თანხების კორექტირება კომპანიის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას აქვს 12,318 ათასი ლარის მიღებული გრანტების ნაშთი. თუმცა, კომპანიას არ აქვს წარმოდგენილი ინფორმაცია ბასს 20-ის შესაბამისად - სახელმწიფო გრანტების ბუღალტრული აღრიცხვა და სახელმწიფო დახმარების განმარტებითი შენიშვნები. კონკრეტულად, ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის გამჟღავნებული გრანტებთან დაკავშირებული პირობები ან გრანტების გავლენა კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და შედეგებზე. გარდა ამისა, არ არსებობს ინფორმაცია გრანტებთან დაკავშირებული რაიმე შეუსრულებელი პირობებისა ან პოტენციური პირობითი ვალდებულებების შესახებ. ამ ინფორმაციის არარსებობის გამო, ჩვენ ვერ დავადგინეთ გრანტის ნაშთის მიზანშეწონილობა და აღიარების სისწორე. ეს აფერხებს მომხმარებლებს გაიგონ გრანტის ბუნება და მისი გავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ჩვენ დავაკონსოლიდირეთ შპს ენგურის ჰიდროაკუმულირებული ელექტროსადგური 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის. ჩვენი მოსაზრება მოდიფიცირებულია ამ ფაქტთან დაკავშირებით, რადგან ინდეტიფიცირებადი წმინდა აქტივების სამართლიანი ღირებულება არ იყო განსაზღვრული გადმოცემის თარიღისთვის. შედეგად ჩვენ ვერ განვსაზღვრეთ ზუსტი გავლენა კონსოლიდირებულ ბალანსზე და მოგება ზარალზე, რომელიც გამომდინარეობს ამ ოპერაციიდან.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აბზაცი

თქვენს ყურადღებას ვამახვილებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების 1-ელ და მე-12 შენიშვნაზე, სადაც აღწერილია ელექტროენერგიის მიწოდების საკითხები აფხაზეთის რეგიონთან მიმართებაში. ჩვენი მოსაზრება მოდიფიცირებული არ არის ამ საკითხთან მიმართებით.

სხვა ინფორმაცია

დედა კომპანიის მენეჯმენტი პასუხისმგებელია კომპანიის ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც შეტანილია 2023 წლის კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშში, მაგრამ არ მოიცავს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას და აუდიტორის დასკვნას.

ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე (სხვა ინფორმაციაზე).

ჩვენ მიერ ჩატარებულ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება.

ჩვენ შევასრულეთ გარკვეული პროცედურები, რაც საჭიროა მმართველობის ანგარიშის შესაბამისობის შესახებ დასკვნის შესადგენად, „საქართველოს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-6 და მე-8 პუნქტთან დაკავშირებით და ანგარიში ამ საკითხთან დაკავშირებით გამოვეცით ცალკე წერილით, რომელიც თარიღდება 2024 წლის 1 ოქტომბერი.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

კომპანიის ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს სტანდარტების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია კომპანიის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის მეთვალყურეობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი ჩავატაროთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და გავცეთ აუდიტორის დასკვნა. თუმცა, ჩვენი დასკვნის - „მოსაზრების გამოთქმაზე უარის საფუძველი“ - ნაწილში აღწერილი საკითხების გამო, ვერ შევძელით საკმარისი და შესაფერისი აუდიტის მტკიცებულებების მოპოვება, თანდართულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორული მოსაზრების გამოსათქმელად აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ კომპანიისგან იმ ეთიკური მოთხოვნების შესაბამისად, რომლებიც ეხება ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს; გარდა ამისა, შევასრულეთ ამ მოთხოვნებით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

1 ოქტომბერი 2023

შპს არესემ საქართველო

გარიგების პარტნიორი - ალი მურტუზა (SARAS-A-577214)

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „ენგურჰესის“ ჯგუფის მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებსა და მენეჯმენტს

უარი მოსაზრების გამოთქმაზე

ჩვენ დაგვიკირავეს შპს „ენგურჰესის“ და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში ჯგუფი) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის ჩასატარებლად, რომელიც მოიცავს 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებულ კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული კონსოლიდირებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგებას, კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებასა და კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას, ასევე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართულ შენიშვნებს, მათ შორის არსებით ინფორმაციას სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ.

ჩვენ არ გამოვთქვამთ მოსაზრებას თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ. ჩვენი დასკვნის - „მოსაზრების გამოთქმაზე უარის საფუძველი“ - ნაწილში აღწერილი საკითხის მნიშვნელობის გამო, ვერ შევძელით საკმარისი და შესაფერისი აუდიტის მტკიცებულებების მოპოვება, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ აუდიტორული მოსაზრების გამოსათქმელად აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

მოსაზრების გამოთქმაზე უარის საფუძველი

დედა კომპანიამ (შპს ენგურჰესი) პირველად 2000 წელს წარადგინა ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს სტანდარტები“) შესაბამისად. კომპანიამ ელექტრო სადგურის სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრა საქართველოს პრეზიდენტის 09/07/1997 წლის ბრძანების N: 295 „საქართველოს ეროვნული მეურნეობის ძირითადი ფონდების გადაფასების შესახებ“ შესაბამისად. მე-4 განმარტებით შენიშვნაში მოცემული წმინდა საბალანსო ღირებულება მოიცავს მიწას, შენობებს, ქარხნებს, მანქანა-დანადგარებს და ინვესტიციას შვილობილი კომპანიაში და ა.შ. კომპანიის მიერ გრძელვადიანი აქტივებისთვის გამოყენებული სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის მიდგომა არ არის თანხვედრაში ფასს-ების მოთხოვნებთან. გარდა ამისა, რთულია ამ აქტივების ნარჩენი და წმინდა საბალანსო ღირებულების დადგენა, 2000 წლიდან 2004 წლამდე კომპანიის მიერ გაწეული კაპიტალიზირებული სარეაბილიტაციო დანახარჯების შესახებ ხელმისაწვდომ ინფორმაციაზე, პროცედურების ჩატარების შეზღუდვის გამო. ამ ფაქტმა გავლენა მოახდინა სავარაუდო ღირებულების, შემდგომი კაპიტალიზაციების, დაკავშირებული ცვეთისა და კაპიტალში შენატანების სისწორის განსაზღვრაზე. გარდა ამისა, კომპანიამ 2005 წლიდან 2019 წლამდე და 2023 წელს, განახორციელა მნიშვნელოვანი ტექნიკური და სამშენებლო დანახარჯები, რომელთა დიდი ნაწილი კაპიტალიზებულია გრძელვადიან აქტივებზე, აგრეთვე ცვეთის ხარჯი განაწილებულია სხვადასხვა კატეგორიებში. თუმცა, კომპანიას შეუძლია კიდევ უფრო დახვეწოს მიდგომა პოლიტიკის ფორმირებით, რომელიც მკაფიოდ განასხვავებს კაპიტალიზებად და პერიოდის ხარჯებს ერთმანეთისგან და მკაფიოდ განსაზღვრავს ცვეთის ხარჯების გადანაწილებას.

დედა კომპანია (შპს ენგურჰესი) ოპერირებს აფხაზეთის კონფლიქტურ რეგიონში და მართავს ჰიდროელექტროსადგურს, რომლის ძირითადი ინფრასტრუქტურის გეოპოლიტიკური არასტაბილურობის მქონე რეგიონში არსებობა იწვევს გაურკვევლობას ამ აქტივების გრძელვადიან ეკონომიკურ სარგებელთან დაკავშირებით. ეს სიტუაცია შესაძლოა გავლენას ახდენდეს აღრიცხული აქტივების სისრულეზე, რადგან ტერიტორია არ არის კონტროლირებადი, რაც ართულებს რწმუნებას, რომ ყველა აქტივი ზუსტად არის აღრიცხული. ჰიდროელექტროსადგური განთავსებულია დაახლოებით 30 კილომეტრ ტერიტორიაზე, ამ ინფრასტრუქტურის ნაწილი მდებარეობს მიწაზე, რომელიც კომპანიას გადმოეცა 2022 წლის 22 ნოემბერს, თუმცა კომპანია იყენებდა სადგურის დაარსების დღიდან. მიწის ნაკვეთი აღიარებულია ღირებულებით 28,6 მილიონი ლარი, თუმცა გადაცემის მომენტში აღნიშნული ღირებულების სისწორის დასადაგენად საკმარისი მტკიცებულება ვერ მოვიპოვეთ. გარდა ამისა, ძირითად საშუალებების კატეგორიებზე მინიჭებული სასარგებლო მომსახურეობის ვადები შეიძლება სრულად არ ასახავდეს მათი ცალკეული კომპონენტების რეალურ სასარგებლო მომსახურეობის ვადებს.

სასარგებლო მომსახურეობის ვადების ფართო დიაპაზონია გამოყენებული შენობების, მანქანა-დანადგარების, ბურღვით/დაღრმავებითი სამუშაოების, გვირაბებისა და კაშხლების მომსახურეობის ვადების განსაზღვრისას, რაც შესაძლოა არ ითვალისწინებდეს სპეციფიკურ საჭიროებებსა და თითოეული კომპონენტის სიცოცხლის ხანგრძლივობას.

2010 წელს შპს „კოდორჰესის“ შერწყმის შედეგად დედა კომპანიამ (შპს ენგურჰესი) მიიღო აქტივები, რომლის წმინდა საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის 3,705 ათასი ლარი. თუმცა ამ აქტივებიდან მომავალში მისაღები ეკონომიკური სარგებელი არ არის შეფასებული. გარდა ამისა, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის ძირითადი საშუალებები მოიცავს დაუმთავრებელ მშენებლობას საბალანსო ღირებულებით 3,760 ათასი ლარი. კომპანიას ჯერ არ ჩაუტარებია ამ აქტივების გაუფასურების ტესტი, რაც იწვევს ეჭვს ამ აქტივების ღირებულების სისწორესთან დაკავშირებით.

დედა კომპანიამ (შპს ენგურჰესი) 2020 წელს შეწყვიტა აქტივთან დაკავშირებული გრანტების აღიარება ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში 11,845 ათასი ლარის ოდენობით და შემოსავლის სახით ასახა მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. თუმცა ჩვენ, ჩატარებული აუდიტორული პროცედურებით, ვერ მივიღეთ საკმარისი და შესაფერისი აუდიტორული მტკიცებულება იმის შესახებ, აღნიშნული შემოსავალი სრულად ეკუთვნოდა თუ არა 2020 წლის საანგარიშგებო პერიოდს. შესაბამისად, ჩვენ ვერ განვსაზღვრეთ აუცილებელი იყო თუ არა რაიმე სახის კორექტირების შეტანა კომპანიის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ჩვენ ვერ დავესწარიტო შპს ვარდნილჰესების კასკადისა (შვილობილი კომპანია) და შპს ენგური ატრაქციის (შვილობილი კომპანია) მარაგებისა და ძირითადი საშუალებების ინვენტარიზაციას 2023 წლის ბოლო მდგომარეობით, რადგან მნიშვნელოვანი აქტივები, მათ შორის კაშხალი მდებარეობის კონფლიქტურ რეგიონში. ამ გარემოებამ შეგვიზღუდა აღნიშნული აქტივების ფიზიკური შემოწმების შესაძლებლობა. აქტივების წმინდა საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის 115,764 ათასი ლარი (2022: 110,997 ათასი ლარი). მიუხედავად ჩვენი ძალისხმევისა, ჩვენ ვერ შევძელით ალტერნატიული პროცედურების ჩატარება მარაგებისა და ძირითადი საშუალებების წლის ბოლო რაოდენობის დასადგენად. შესაბამისად, ჩვენ ვერ შევძელით დაგვედგინა იყო თუ არა საჭირო რაიმე კორექტირების შეტანა ფინანსურ ანგარიშგებაში.

შპს ვარდნილჰესების კასკადმა (შვილობილი კომპანია) პირველად 2008 წელს წარადგინა ფინანსური ანგარიშგება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფას სტანდარტები“) შესაბამისად. კომპანიამ ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრა საქართველოს პრეზიდენტის 1997 წლის #295 ბრძანების შესაბამისად და გამოიყენა იგი როგორც დასაშვები ღირებულება. კომპანიის მიერ გრძელვადიანი აქტივებისთვის გამოყენებული სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის მიდგომა არ არის თანხვედრაში ფასს-ების მოთხოვნებთან. მე-4 შენიშვნაში მოცემული წმინდა საბალანსო ღირებულება მოიცავს ზემოთ აღწერილ გრძელვადიან აქტივებს, აგრეთვე, დღევანდელი დღის მდგომარეობით შეუძლებელია განისაზღვროს აღნიშნული აქტივების წმინდა საბალანსო ღირებულებები, რადგან კომპანია აქტივებთან დაკავშირებულ სარეაბილიტაციო სამუშაოების დანახარჯებს აკაპიტალიზირებს ამ გრძელვადიან აქტივებზე, აღნიშნული დანახარჯები გაწეულ იქნა 2008-2019 წლებში. ზემოთ აღნიშნული ფაქტორების გათვალისწინებით, 2023 წლის აუდიტის პროცესში, ჩვენ ვერ შევძელით საკმარისი და შესაფერისი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვება ძირითადი საშუალებების 2020 წლის 1-ლი იანვრისთვის არსებულ ნაშთთან, კერძოდ 111,394 ათასი ლარის წმინდა საბალანსო ღირებულებასთან დაკავშირებით, რომელიც ასევე მოიცავს ძირითადი საშუალებების კაპიტალში შენატანებს. ამასთანავე, დაუმთავრებელი მშენებლობის საბალანსო ღირებულება მოიცავს 1,430 ათას ლარს, რომელიც წარმოიშვა 2018 წელს და კომპანია არ მოელის რომ აღნიშნული სამუშაოები დამთავრდება უახლოეს წლებში. გამომდინარე აქედან კომპანიას უნდა ჩაეტარებინა გაუფასურების ტესტი დაუმთავრებელი მშენებლობის ჯგუფში გამჟღავნებულ ნაშთთან დაკავშირებით, რადგან ამ აქტივებიდან მოსალოდნელი არ არის მომავალში ეკონომიკური სარგებლის მიღება. გარდა ამისა, ძირითად საშუალებების კატეგორიებზე მინიჭებული სასარგებლო მომსახურეობის ვადები შეიძლება სრულად არ ასახავდეს მათი ცალკეული კომპონენტების რეალურ სასარგებლო მომსახურეობის ვადებს. სასარგებლო მომსახურეობის ვადების ფართო დიაპაზონია გამოყენებული შენობების, მანქანა-დანადგარების, ბურღვით/დაღრმავებითი სამუშაოების, გვირაბებისა და კაშხლების მომსახურეობის ვადების განსაზღვრისას. რაც შესაძლოა არ ითვალისწინებდეს სპეციფიკურ საჭიროებებსა და თითოეული კომპონენტის სიცოცხლის ხანგრძლივობას.

შპს ვარდნილჰესების კასკადი (შვილობილი კომპანია) მართავს ჰიდროელექტროსადგურს, რომელიც მდებარეობს დაახლოებით 40 კილომეტრ ტერიტორიაზე, მისი ინფრასტრუქტურა მდებარეობს მიწაზე, რომელიც, მიუხედავად

იმისა, რომ გამოიყენება კომპანიის მიერ, ჯერ არ არის იურიდიულად გადაცემული კომპანიაზე და შესაბამისად, არ არის აღიარებული ფინანსურ ანგარიშგებაში. მიუხედავად ამისა, ამ მიწაზე აშენებულია მნიშვნელოვანი ინფრასტრუქტურა, მათ შორის კაშხალი, შენობები და სხვა ნაგებობები. იმის გათვალისწინებით, რომ მიწის ნაკვეთი არ არის ასახული კომპანიის ანგარიშგებაზე, ჩვენ ვერ დავადასტურებთ მისი ღირებულება და ვერ დავრწმუნდით, რომ ყველა აქტივი სრულად არის თუ არა აღრიცხული. ძირითადი ინფრასტრუქტურის არსებობა გეოპოლიტიკური არასტაბილურობის მქონე რეგიონში იწვევს გაურკვევლობას ამ აქტივების გრძელვადიან ეკონომიკურ სარგებელთან დაკავშირებით. ამ ვითარებამ შეიძლება ასევე იმოქმედოს აღრიცხული აქტივების სისრულეზე, რადგან ტერიტორიის ძირითადი ნაწილი არ არის კონტროლირებადი, რაც ართულებს რწმუნების მიღებას, არის თუ არა აღრიცხული ყველა აქტივი.

2023 წელს შპს ვარდნილქსების კასკადმა (შვილობილი კომპანია) აფხაზეთში მომუშავე თანამშრომლებს გადაუხადა ბონუსები. 2022 წლის აუდიტის დროს, ჩვენ გამოვთქვით მოსაზრება ბონუსების სიზუსტის, ლეგიტიმურობის და დოკუმენტირების შესახებ, ასევე კონკრეტული პირების დაქირავებასთან დაკავშირებულ საკითხებზე. გარდა ამისა, ჩვენ ვერ მოვიპოვეთ საკმარისი და შესაბამისი აუდიტორული მტკიცებულება მნიშვნელოვანი პრემიების მიმღები თანამშრომლების კვალიფიკაციისა და კომპეტენციების შესამოწმებლად, ასევე არ გვქონდა მკაფიო და დოკუმენტირებული საფუძველი ბონუსის ოდენობის დასადგენად. ბონუსი გაცემული იყო ჩვენი 2022 წლის აუდიტის დასკვნის ხელმოწერის მომენტისთვის, მას შემდეგ სხვა ბონუსები არ გაცემულია. თუმცა, წინა წლის გადაუჭრელი პრობლემების გამო, ჩვენ ჯერ კიდევ ვერ ვაფასებთ დაქირავების პრაქტიკასა და ტრანზაქციებს, სანამ კომპანიაში არ დაინერგება უფრო მკაცრი კონტროლის სისტემები. გარდა ამისა, კომპანიამ უნდა ჩამოაყალიბოს ფორმალური პოლიტიკა, რომელიც არეგულირებს ბონუსების განსაზღვრასა და დამტკიცებას, პრემიების საფუძვლის მკაფიო დოკუმენტაციით და განახორციელოს კონტროლი, რათა უზრუნველყოს ასეთი გადახდების მიმღები პირების კვალიფიკაციისა და კომპეტენციების სათანადო შეფასება. სანამ ასეთი ზომები არ იქნება მიღებული, ჩვენ არ შეგვიძლია გამოვთქვათ აზრი ბონუსების ტრანზაქციების სიზუსტეზე, მიზანშეწონილობაზე და ლეგიტიმურობაზე და მასთან დაკავშირებულ შიდა კონტროლზე.

შპს ენგური ატრაქციის (შვილობილი კომპანია) ძირითადი საშუალებები მოიცავს მიმდინარე სამშენებლო სამუშაოებს, რომლის ღირებულებაც 2023 წლის ბოლოს შეადგინა 2,276,505 ლარი. ბასს 36-ის მიხედვით, „აქტივების გაუფასურება“, კომპანიას მოეთხოვება ყოველი საანგარიშგებო ბოლოს შესაფასოს არის თუ არა აქტივი გაუფასურებული. ამ შემთხვევაში, ჩვენ აღვნიშნეთ, რომ არ მომხდარა დაუმთავრებელი მშენებლობის შეფასება გაუფასურებაზე მიუხედავად ისეთი მითითებებისა, როგორიცაა პროექტის ვადის ცვლილება და ბაზრის პირობების ცვლილებები, რამაც შეიძლება გავლენა მოახდინოს გაწეული ხარჯების ღირებულებაზე. გამომდინარე აქედან, ჩვენ ვერ დავადგინეთ, საჭიროა იყო თუ არა ამ თანხების კორექტირება კომპანიის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას აქვს 12,318 ათასი ლარის მიღებული გრანტების ნაშთი. თუმცა, კომპანიას არ აქვს წარმოდგენილი ინფორმაცია ბასს 20-ის შესაბამისად - სახელმწიფო გრანტების ბუღალტრული აღრიცხვა და სახელმწიფო დახმარების განმარტებითი შენიშვნები. კონკრეტულად, ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის გამჟღავნებული გრანტებთან დაკავშირებული პირობები ან გრანტების გავლენა კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და შედეგებზე. გარდა ამისა, არ არსებობს ინფორმაცია გრანტებთან დაკავშირებული რაიმე შეუსრულებელი პირობებისა ან პოტენციური პირობითი ვალდებულებების შესახებ. ამ ინფორმაციის არარსებობის გამო, ჩვენ ვერ დავადგინეთ გრანტის ნაშთის მიზანშეწონილობა და აღიარების სისწორე. ეს აფერხებს მომხმარებლებს გაიგონ გრანტის ბუნება და მისი გავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ჩვენ დავაკონსოლიდირეთ შპს ენგურის ჰიდროაკუმულირებული ელექტროსადგური 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის. ჩვენი მოსაზრება მოდიფიცირებულია ამ ფაქტთან დაკავშირებით, რადგან ინდეტიფიცირებადი წმინდა აქტივების სამართლიანი ღირებულება არ იყო განსაზღვრული გადმოცემის თარიღისთვის. შედეგად ჩვენ ვერ განვსაზღვრეთ ზუსტი გავლენა კონსოლიდირებულ ბალანსზე და მოგება ზარალზე, რომელიც გამომდინარეობს ამ ოპერაციიდან.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აბზაცი

თქვენს ყურადღებას ვამახვილებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების 1-ელ და მე-12 შენიშვნაზე, სადაც აღწერილია ელექტროენერგიის მიწოდების საკითხები აფხაზეთის რეგიონთან მიმართებაში. ჩვენი მოსაზრება მოდიფიცირებული არ არის ამ საკითხთან მიმართებით.

სხვა ინფორმაცია

დედა კომპანიის მენეჯმენტი პასუხისმგებელია კომპანიის ხელმძღვანელობა, სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც შეტანილია 2023 წლის კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშში, მაგრამ არ მოიცავს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას და აუდიტორის დასკვნას.

ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე (სხვა ინფორმაციაზე).

ჩვენ მიერ ჩატარებულ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება.

ჩვენ შევასრულეთ გარკვეული პროცედურები, რაც საჭიროა მმართველობის ანგარიშის შესაბამისობის შესახებ დასკვნის შესადგენად, „საქართველოს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-6 და მე-8 პუნქტთან დაკავშირებით და ანგარიში ამ საკითხთან დაკავშირებით გამოვეცით ცალკე წერილით, რომელიც თარიღდება 2024 წლის 1 ოქტომბერი.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

კომპანიის ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს სტანდარტების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია კომპანიის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის მეთვალყურეობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

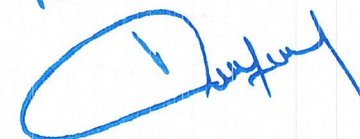
აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და გავცეთ აუდიტორის დასკვნა. თუმცა, ჩვენი დასკვნის - „მოსაზრების გამოთქმაზე უარის საფუძველი“ - ნაწილში აღწერილი საკითხების გამო, ვერ შევძელით საკმარისი და შესაფერისი აუდიტის მტკიცებულებების მოპოვება, თანდართულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორული მოსაზრების გამოსათქმელად აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ კომპანიისგან იმ ეთიკური მოთხოვნების შესაბამისად, რომლებიც ეხება ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს; გარდა ამისა, შევასრულეთ ამ მოთხოვნებით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

1 ოქტომბერი 2023

შპს არესემ საქართველო

გარიგების პარტნიორი - ალი მურტა (SARAS-A-577214)

RSM Georgia

შპს „ენგურჰესი“ ჯგუფი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
31 დეკემბერი 2023
(ათას ლარებში)

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

000 ლარი	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
აქტივები			
<i>გრძელვადიანი აქტივები</i>			
ძირითადი საშუალებები	4	513,865	505,733
არამატერიალური აქტივები	5	2,847	54
ინვესტიცია შვილობილ და მეკავშირე საწარმოში		5	817
სხვა აქტივები		6	7
სულ გრძელვადიანი აქტივები		516,723	506,611
<i>მიმდინარე აქტივები</i>			
მარაგები	6	1,586	1,962
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	7	1,787	1,882
საგადასახადო აქტივები		615	-
ფული და ფულის ეკვივალენტები	8	486	4,730
სულ მიმდინარე აქტივები		4,474	8,574
სულ აქტივები		521,197	515,185
კაპიტალი და ვალდებულებები			
<i>კაპიტალი და რეზერვები</i>			
საწესდებო კაპიტალი	8	240,756	240,519
არამაკონტროლებელი წილი		1,227	-
დაგროვილი მოგება / ზარალი		(8,061)	(551)
სულ კაპიტალი		233,922	239,968
<i>გრძელვადიანი ვალდებულებები</i>			
მიღებული სესხები	10	224,266	223,944
აქტივებთან დაკავშირებული გრანტი	11	24,465	16,527
სხვა ვალდებულებები		-	-
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		248,731	240,471
<i>მიმდინარე ვალდებულებები</i>			
რესტრუქტურისებული ვალდებულებები		-	588
მიღებული სესხები	10	34,795	24,676
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	12	3,749	9,482
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		38,544	34,746
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		521,197	515,185

გენერალური დირექტორი ლევან მებონია _____
ფინანსური დირექტორი ზვიად კილასონია _____

შპს „ენგურჰესი“ ჯგუფი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
31 დეკემბერი 2023
(ათას ლარებში)

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

000 ლარი	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
აქტივები			
<i>გრძელვადიანი აქტივები</i>			
ძირითადი საშუალებები	4	513,865	505,733
არამატერიალური აქტივები	5	2,847	54
ინვესტიცია შვილობილ და მეკავშირე საწარმოში		5	817
სხვა აქტივები		6	7
სულ გრძელვადიანი აქტივები		516,723	506,611
<i>მიმდინარე აქტივები</i>			
მარაგები	6	1,586	1,962
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	7	1,787	1,882
საგადასახადო აქტივები		615	-
ფული და ფულის ეკვივალენტები	8	486	4,730
სულ მიმდინარე აქტივები		4,474	8,574
სულ აქტივები		521,197	515,185
კაპიტალი და ვალდებულებები			
<i>კაპიტალი და რეზერვები</i>			
საწესდებო კაპიტალი	8	240,756	240,519
არამაკონტროლებელი წილი		1,227	-
დაგროვილი მოგება / ზარალი		(8,061)	(551)
სულ კაპიტალი		233,922	239,968
<i>გრძელვადიანი ვალდებულებები</i>			
მიღებული სესხები	10	224,266	223,944
აქტივებთან დაკავშირებული გრანტი	11	24,465	16,527
სხვა ვალდებულებები		-	-
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		248,731	240,471
<i>მიმდინარე ვალდებულებები</i>			
რესტრუქტურისებული ვალდებულებები		-	588
მიღებული სესხები	10	34,795	24,676
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	12	3,476	9,390
საგადასახადო ვალდებულებები		273	92
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		38,544	34,746
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		521,197	515,185

გენერალური დირექტორი

ლევან მეზონია

ფინანსური დირექტორი

ზვიად კილასონია

შპს „ენგურჰესი“ ჯგუფი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
31 დეკემბერი 2023
(ათას ლარებში)

კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგება 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

000 ლარი	შენიშვნა	2023	2022
შემოსავალი	13	65,146	70,039
რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	14	(35,912)	(35,716)
საერთო მოგება		29,234	34,323
სხვა შემოსავალი	15	779	392
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	16	(17,141)	(17,398)
რეალიზაციის ხარჯები	17	(2,018)	(5,366)
სხვა ხარჯები		(474)	(317)
საოპერაციო მოგება		9,252	10,380
ფინანსური შემოსავალი		98	208
ფინანსური ხარჯი		(10,551)	(4,672)
მოგება საკუთრობითი სხვაობიდან	18	(7,501)	47,858
მოგება / (ზარალი) დაბეგვრამდე		(7,574)	55,028
მოგების გადასახადი	19	-	-
წმინდა მოგება / (ზარალი)		(7,574)	55,028
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის სრული შემოსავალი / (ზარალი)		(7,574)	55,028

გენერალური დირექტორი	ლევან მებონია	_____
ფინანსური დირექტორი	ზვიად კილასონია	_____

შპს „ენგურჰესი“ ჯგუფი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
31 დეკემბერი 2023
(ათას ლარებში)

კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგება 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

000 ლარი	შენიშვნა	2023	2022
შემოსავალი	13	65,146	70,039
რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	14	(35,912)	(35,716)
საერთო მოგება		29,234	34,323
სხვა შემოსავალი	15	779	392
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	16	(17,141)	(17,398)
რეალიზაციის ხარჯები	17	(2,018)	(5,366)
სხვა ხარჯები		(474)	(317)
საოპერაციო მოგება		9,252	10,380
ფინანსური შემოსავალი		98	208
ფინანსური ხარჯი		(10,551)	(4,672)
მოგება საკუთროს სხვაობიდან	18	(7,501)	47,858
მოგება / (ზარალი) დაბეგვრამდე		(7,574)	55,028
მოგების გადასახადი	19	-	-
წმინდა მოგება / (ზარალი)		(7,574)	55,028
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის სრული შემოსავალი / (ზარალი)		(7,574)	55,028

გენერალური დირექტორი

ლევან მეზონია

ფინანსური დირექტორი

ზვიად კილასონია

შპს „ენგურჰესი“ ჯგუფი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
31 დეკემბერი 2023
(ათას ლარებში)

კონსოლიდირებული კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

	არამაკონტროლებელი წილი	საწესდებო კაპიტალი	დაგროვილი მოგება / ზარალი	სულ
31 დეკემბერი 2021	-	208,344	(54,126)	154,218
შვილობილის დამატება	-	-	(1,453)	(1,453)
წლის სრული შემოსავალი	-	-	55,028	55,028
კაპიტალის ზრდა	-	32,175	-	32,175
31 დეკემბერი 2022	-	240,519	(551)	239,968
შვილობილის დამატება	1,227	-	64	1,291
წლის სრული შემოსავალი	-	-	(7,574)	(7,574)
კაპიტალის ზრდა	-	237	-	237
31 დეკემბერი 2023	1,227	240,756	(8,061)	233,922

გენერალური დირექტორი	ლევან მებონია	_____
ფინანსური დირექტორი	ზვიად კილასონია	_____

შპს „ენგურჰესი“ ჯგუფი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
31 დეკემბერი 2023
(ათას ლარებში)

კონსოლიდირებული კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

	არამაკონტროლებელი წილი	საწესდებო კაპიტალი	დაგროვილი მოგება / ზარალი	სულ
31 დეკემბერი 2021	-	208,344	(54,126)	154,218
შვილობილის დამატება	-	-	(1,453)	(1,453)
წლის სრული შემოსავალი	-	-	55,028	55,028
კაპიტალის ზრდა	-	32,175	-	32,175
31 დეკემბერი 2022	-	240,519	(551)	239,968
შვილობილის დამატება	1,227	218	64	1,509
წლის სრული შემოსავალი	-	-	(7,574)	(7,574)
კაპიტალის ზრდა	-	19	-	19
31 დეკემბერი 2023	1,227	240,756	(8,061)	233,922

გენერალური დირექტორი

ლევან მეზონია

ფინანსური დირექტორი

ზვიად კილასონია

შპს „ენგურჰესი“ ჯგუფი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
31 დეკემბერი 2023
(ათას ლარებში)

კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგება 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

	2023	2022
მოგება/(ზარალი) დაბეგვრამდე	(7,574)	55,028
კორექტირებები:		
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	13,255	14,070
რეზერვი	410	-
ზარალი ძირითადი საშუალების გასვლიდან	-	-
(მოგება)/ზარალი სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	7,501	(49,650)
ფინანსური შემოსავალი	14	(208)
ფინანსური ხარჯი	8,870	4,672
გრანტის ამორტიზაცია	(276)	(313)
საოპერაციო მოგება საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებამდე	22,200	23,599
ცვლილებები სავაჭრო მოთხოვნებში	(426)	(57)
ცვლილებები მარაგებში	343	(97)
ცვლილება საგადასახადო აქტივებში	(611)	653
ცვლილებები სავაჭრო ვალდებულებებში	(5,972)	(2,908)
საოპერაციო საქმიანობაში გამომუშავებული ფულადი სახსრები	15,534	21,190
გადახდილი პროცენტი	(8,677)	(4,027)
წმინდა ფულადი ნაკადი საოპერაციო საქმიანობიდან	6,857	17,163
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(19,690)	(48,820)
არამატერიალური აქტივის შეძენა	(1,049)	(45)
გადახდილი საპროცენტო ხარჯი	(1,312)	-
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი	(14)	208
წმინდა ფულადი ნაკადი საინვესტიციო საქმიანობიდან	(22,065)	(48,657)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან		
კაპიტალის ზრდა	150	28,569
შვილობილის დამატება	465	-
სესხებიდან მიღებული თანხა	32,766	20,514
სესხების დაფარვა	(30,493)	(26,781)
გრანტების მიღება	8,214	11,010
წმინდა ფულადი ნაკადი ფინანსური საქმიანობიდან	11,102	33,312
წმინდა ფულის ზრდა/(შემცირება)	(4,106)	1,818
ფულთან დაკავშირებული საკურსო სხვაობა	(138)	(477)
ფული და ფულის ექვივალენტები წლის დასაწყისში	4,730	3,389
ფული და ფულის ექვივალენტები წლის ბოლოს	486	4,730

გენერალური დირექტორი ლევან მეზონია _____
ფინანსური დირექტორი ზვიად კილასონია _____

შპს „ენგურჰესი“ ჯგუფი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
31 დეკემბერი 2023
(ათას ლარებში)

კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგება 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

	2023	2022
მოგება/(ზარალი) დაბეგვრამდე	(7,574)	55,028
კორექტირებები:		
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	13,259	14,070
რეზერვი	410	-
ზარალი ძირითადი საშუალების გასვლიდან	-	-
(მოგება)/ზარალი სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	7,509	(49,650)
ფინანსური შემოსავალი	14	(208)
ფინანსური ხარჯი	8,870	4,672
გრანტის ამორტიზაცია	(276)	(313)
საოპერაციო მოგება საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებამდე	22,212	23,599
ცვლილებები სავაჭრო მოთხოვნებში	(425)	(57)
ცვლილებები მარაგებში	343	(97)
ცვლილება საგადასახადო აქტივებში	(431)	653
ცვლილებები სავაჭრო ვალდებულებებში	(6,161)	(2,908)
საოპერაციო საქმიანობაში გამომუშავებული ფულადი სახსრები	15,538	21,190
გადახდილი პროცენტი	(8,677)	(4,027)
წმინდა ფულადი ნაკადი საოპერაციო საქმიანობიდან	6,861	17,163
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(19,694)	(48,820)
არამატერიალური აქტივის შეძენა	(1,049)	(45)
გადახდილი საპროცენტო ხარჯი	(1,312)	-
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი	(14)	208
წმინდა ფულადი ნაკადი საინვესტიციო საქმიანობიდან	(22,069)	(48,657)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან		
კაპიტალის ზრდა	-	28,569
არამაკონტროლებელი წილის ზრდა	150	-
შვილობილის დამატება	465	-
სესხებიდან მიღებული თანხა	32,766	20,514
სესხების დაფარვა	(30,493)	(26,781)
გრანტების მიღება	8,214	11,010
წმინდა ფულადი ნაკადი ფინანსური საქმიანობიდან	11,102	33,312
წმინდა ფულის ზრდა/(შემცირება)	(4,106)	1,818
ფულთან დაკავშირებული საკუროსო სხვაობა	(138)	(477)
ფული და ფულის ექვივალენტები წლის დასაწყისში	4,730	3,389
ფული და ფულის ექვივალენტები წლის ბოლოს	486	4,730

გენერალური დირექტორი

ლევან მეზონია

ფინანსური დირექტორი

ზვიად კილასონია

განმარტებითი შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა

შპს „ენგურჰესი“ დაფუძნდა და რეგისტრირებულია საგადასახადო ორგანოში 1999 წლის 2 ოქტომბერს, როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, რომელიც ოპერირებს მთელი საქართველოს მასშტაბით, საქართველოს კონსტიტუციის, კანონისა და კომპანიის წესდების საფუძველზე.

ჯგუფი შედგება შპს „ენგურჰესი“-სგან (შემდგომში - „მშობელი კომპანია“), მისი შვილობილი შპს „ვარდნილჰესების კასკადი“-სგან (შემდგომში - „შვილობილი კომპანია“), შვილობილი შპს „ენგური ატრაქციისგან“-სგან (შემდგომში - „შვილობილი კომპანია“), ორივე კომპანიაში შპს ენგურჰესი 100%-იან წილს ფლობს და შვილობილი კომპანია შპს „ენგურის ჰიდროაკუმულირებული ელექტროსადგურისგან“ სადაც მშობელი კომპანია 50%-იან წილს ფლობს.

2023 წლის 31 დეკემბრისა და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის დამფუძნებელი და 100%-იანი მფლობელი არის საქართველოს მთავრობა. ჯგუფზე საკუთრება აქვს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს, ხოლო ჯგუფის პრივატიზების უფლებები დელეგირებულია საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროზე.

ჯგუფის ძირითადი საქმიანობაა ელექტროენერგიის წარმოება და რეალიზაცია საქართველოს მასშტაბით და მის ფარგლებს გარეთ. მშობელი და შვილობილი შპს „ვარდნილჰესების კასკადის“ საქმიანობა მსგავსია. შპს ენგური ატრაქციისე ძირითადი საქმიანობაა ტურისტული ატრაქციონების შექმნა და მართვა. „ენგურის ჰიდროაკუმულირებული ელექტროსადგური“ მშენებლობების პროცესშია და ოპერირება ჯერ არ დაუწყია.

ჯგუფის რეგისტრირებული მისამართია: საქართველო, თბილისი, პოლიტკოვსკაიას ქ. 8.

კომპანიის სათაო ოფისი მდებარეობს საბერძნოში, გალის რაიონში.

კომპანიის დირექტორი არის ლევან მეზონია.

კომპანიის აქტივები ძირითადი განლაგებულია აფხაზეთის ტერიტორიაზე, რომელიც კონფლიქტური რეგიონია 1992 წლიდან. საქართველოს მთავრობის კონტროლირებად ტერიტორიაზე მდებარეობს მხოლოდ კომპანიის საკუთრებაში არსებული თაღვანი კაშხალი, შესაბამისად სხვა ძირითადი აქტივები მდებარეობს აფხაზეთის რეგიონის ტერიტორიაზე. სწორედ ამიტომ გამომუშავებული ელექტროენერგიის მნიშვნელოვანი ნაწილი მიეწოდება აფხაზეთის რეგიონს საფასურის გადახდის გარეშე.

„ელექტროენერგიის ბაზრის წესების შესახებ“ საქართველოს ენერგეტიკის კომისიის №77 დადგენილების შესაბამისად, ჯგუფი ამცირებს წლიურ გამომუშავებულ ელექტროენერგიას აფხაზეთის რეგიონის ელექტროენერგიით უზრუნველყოფის მიზნით, რითაც აფხაზეთში ელექტროენერგიის მიწოდებიდან მიღებული შემოსავალი და შესაბამისი მოთხოვნები არ არის აღიარებული.

2. მომზადების საფუძველი

სააღრიცხვო პრინციპები და მომზადების საფუძველი

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ (შემდეგში „ფასს სტანდარტები“) შესაბამისად, ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის გათვალისწინებით.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას, კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას, კონსოლიდირებული კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგებას, კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების ნაკადების ანგარიშგებას და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებით შენიშვნებს. შემოსავალი და ხარჯები სხვა სრული შემოსავლის კომპონენტების გარდა, აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. ოპერაციები კომპანიის მფლობელებთან აღიარებულია კონსოლიდირებულ კაპიტალის ცვლილების ანგარიშგებაში.

შპს „ენგურპისი“ ჯგუფი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
31 დეკემბერი 2023
(ათას ლარებში)

ჯგუფი წარმოადგენს კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას ხარჯების ფუნქციის მიხედვით კლასიფიკაციის გამოყენებით. ჯგუფის მიაჩნია, რომ ეს მეთოდი უფრო სასარგებლო ინფორმაციას აძლევს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მკითხველებს, რადგან ის უკეთ ასახავს ბიზნეს ოპერაციებს.

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებების გაქვითვა ხდება და წმინდა თანხა ასახულია კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს აღიარებული თანხების ანაზღაურების კანონიერად აღსასრულებელი უფლება და არსებობს სურვილი აქტივების და ვალდებულებების ურთიერთგაქვითვის.

საქართველოს ეროვნული ვალუტა არის ქართული ლარი („ლარი“), რომელიც კომპანიის ფუნქციონალურ

ვალუტას წარმოადგენს. კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თანხები მრგვალდება უახლოეს ათას ერთეულამდე, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

კონსოლიდაციის საფუძველი

შვილობილი კომპანიები, ანუ საწარმოები, რომლებიც ჯგუფის მიერ კონტროლდება. კონტროლი არსებობს მაშინ, როდესაც კომპანია იღებს, ან აქვს უფლება მიიღოს, ცვლადი უკუგება ინვესტიციის ობიექტისგან და აქვს უნარი, გავლენა მოახდინოს უკუგებაზე ინვესტიციის ობიექტზე ზემოქმედებით. კერძოდ, კომპანია აკონტროლებს ინვესტიციის ობიექტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- აქვს გავლენა ინვესტიციის ობიექტზე (ანუ არსებული უფლებები, რომლებიც მას აძლევს საშუალებას წარმართოს ინვესტიციის ობიექტის შესაბამისი საქმიანობა);
- იღებს, ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება;
- შეუძლია უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამოგვრცელებული მოსაზრებით, ხმის უფლების მქონე აქციების უმრავლესობა კონტროლის უფლებას იძლევა. ამ მოსაზრების შესაბამისად, თუ ჯგუფი ინვესტიციის ობიექტში არ ფლობს აქციების საკონტროლო პაკეტს ან სხვა მსგავს უფლებებს, ჯგუფი ითვალისწინებს ყველა აქტუალურ ფაქტსა და გარემოებას ინვესტიციის ობიექტზე გავლენის შეფასებისას, მათ შორის:
- სახელშეკრულებო გარიგებას (გარიგებები) ინვესტიციის ობიექტში ხმის უფლების მქონე სხვა პირებთან;
- სხვა სახელშეკრულებო გარიგებებიდან მიღებულ უფლებებს;
- ჯგუფის ხმის უფლებებს და პოტენციურ ხმის უფლებებს.

შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირდება იმ თარიღიდან, როდესაც კონტროლი გადაეცემა დედა კომპანიას და მათი კონსოლიდაცია წყდება იმ თარიღიდან, როდესაც წყდება კონტროლი. ჯგუფის ყველა შიდა გარიგება, ნაშთები და არარეალიზებული მოგება ჯგუფის კომპანიებს შორის შემდგარი გარიგებებიდან სრულად გაიქვითება; ასევე გაიქვითება არარეალიზებული ზარალი ამ გარიგებებიდან გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც გარიგება ასახავს გადაცემული აქტივის გაუფასურებას. საჭიროების შემთხვევაში, შვილობილი კომპანიების სააღრიცხვო პოლიტიკა შეცვლილია ჯგუფის მიერ მიღებულ პოლიტიკასთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა

ახალი და შესწორებული სტანდარტების გამოყენება

ჯგუფიმ მიიღო ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს („IASB“) მიერ გამოცემული ყველა ახალი ან შეცვლილი ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტი და ინტერპრეტაცია, რომელიც სავალდებულოა მიმდინარე საანგარიშგებო პერიოდისთვის.

ნებისმიერი ახალი ან შეცვლილი ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტი ან ინტერპრეტაცია, რომელიც ჯერ არ არის სავალდებულო, არ იქნა მიღებული.

- ცვლილება ფასს 16-ში – იჯარა გაყიდვით და უკუიჯარით – ძალაშია 2024 წლის 1 იანვრიდან;
- ცვლილება ბასს 1-ში - გრძელვადიანი ვალდებულებები შეზღუდვებით - ძალაშია 2024 წლის 1 იანვრიდან;

შპს „ენგურჰესი“ ჯგუფი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
31 დეკემბერი 2023
(ათას ლარებში)

- ცვლილება ბასს 7-სა და ფასს 7-ში - მიმწოდებლის ფინანსები - ძალაშია 2024 წლის 1 იანვრიდან;
- ცვლილებები ბასს 21-ში - შეუცვლელი ნაკლებობა - ძალაშია 2025 წლის 1 იანვრიდან

ახალი და შესწორებული სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ეფექტური

ცვლილება ფასს 16-ში – იჯარა გაყიდვით და უკუიჯარით - ძალაშია 2024 წლის 1 იანვრიდან

ეს ცვლილებები მოიცავს ფასს 16-ში გაყიდვისა და იჯარის ოპერაციების მოთხოვნებს, რათა განმარტოს, თუ როგორ აღრიცხავს ერთეული გაყიდვასა და იჯარას ტრანზაქციის თარიღის შემდეგ. გაყიდვისა და დაბრუნების ტრანზაქციები, სადაც ზოგიერთი ან ყველა საიჯარო გადახდა არის ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსზე ან განაკვეთზე, დიდი ალბათობით გავლენას მოახდენს.

ცვლილება ბასს 1-ში – გრძელვადიანი ვალდებულებები შეზღუდვებით - ძალაშია 2024 წლის 1 იანვრიდან

ეს ცვლილებები განმარტავს, თუ როგორ მოქმედებს პირობები, რომლებსაც ერთეული უნდა შეასრულოს საანგარიშო პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში, ვალდებულების კლასიფიკაციაზე. ცვლილებები ასევე მიზნად ისახავს საწარმოს მიერ მოცემული პირობების დაქვემდებარებულ ვალდებულებებთან დაკავშირებული ინფორმაციის გაუმჯობესებას.

ცვლილება ბასს 7-სა და ფასს 7-ში - მიმწოდებლის ფინანსები - ძალაშია 2024 წლის 1 იანვრიდან

ეს ცვლილებები მოითხოვს გამჟღავნებას, რათა გაზარდოს მიმწოდებლის ფინანსური შეთანხმებების გამჭვირვალობა და მათი გავლენა ერთეულის ვალდებულებებზე, ფულადი სახსრების ნაკადებზე და ლიკვიდურობის რისკზე ზემოქმედებაზე. გამჟღავნების მოთხოვნები არის IASB-ის პასუხი ინვესტორების შემფოთებაზე, რომ ზოგიერთი კომპანიის მიმწოდებლის ფინანსური შეთანხმება არ არის საკმარისად თვალსაჩინო, რაც ხელს უშლის ინვესტორების ანალიზს.

ცვლილებები ბასს 21-ში - შეუცვლელი ნაკლებობა - ძალაშია 2025 წლის 1 იანვრიდან

ერთეულზე გავლენას ახდენს ცვლილებები, როდესაც მას აქვს ტრანზაქცია ან ოპერაცია უცხოურ ვალუტაში, რომელიც არ არის შეცვლილი სხვა ვალუტაში შეფასების თარიღისთვის განსაზღვრული მიზნით. ვალუტა ცვალებადია, როდესაც არსებობს სხვა ვალუტის მოპოვების შესაძლებლობა (ჩვეულებრივი ადმინისტრაციული დაგვიანებით) და ტრანზაქცია განხორციელდება ბაზრის ან გაცვლის მექანიზმის მეშვეობით, რომელიც ქმნის აღსრულებად უფლებებსა და ვალდებულებებს.

ჯგუფიმ შეაფასა ამ სტანდარტების ეფექტი და მათ არ ექნებათ არსებითი გავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, როგორც კი ისინი ეფექტური იქნება.

ძირითადი საშუალებები

თავდაპირველი აღიარების დროს, ძირითადი საშუალებები აღირიცხება თვითღირებულებით. საწყისი აღიარების შემდგომ, ძირითადი საშუალებების აღრიცხვა უნდა განხორციელდეს თვითღირებულებიდან დარიცხული ცვეთის და გაუფასურების ზარალის დაქვითვით. მცირე რემონტისა და ტექნიკური ხარჯები ირიცხება წარმოებისას. ძირითადი ნაწილების ან კომპონენტის ჩანაცვლების ღირებულება კაპიტალიზდება ან შეცვლილი ნაწილი ამოღებულია. ჯგუფი ცვეთის გაანარიშებისას იყენებს წრფივ მეთოდს.

ძირითადი საშუალების გაყიდვის ან გამოყენებიდან ამოღების შედეგად წარმოშობილი ნებისმიერი მოგება ან ზარალი განისაზღვრება, როგორც სხვაობა გაყიდვებიდან მიღებულ შემოსავლებსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარდება მოგებას ან ზარალში.

ცვეთის გამოთვლა წარმოებს იმგვარად, რომ განხორციელდეს აქტივის თვითღირებულების ჩამოწერა გამოთვლილი ნარჩენი ღირებულების გამოკლებით, მისი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში.

	სასარგებლო მომსახურების ვადა
შენობები	40 -100 წელი
მანქანა-დანადგარები	10– 40 წელი
სატრანსპორტო საშუალებები, კომპიუტერები, ავეჯი და სხვა	5 – 10 წელი
მიწა და დაუმთავრებელი მშენებლობა	არა ცვეთადი

შპს „ენგურჰესი“ ჯგუფი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
31 დეკემბერი 2023
(ათას ლარებში)

აქტივების ნარჩენი ღირებულება და სასარგებლო გამოყენების ვადა ექვემდებარება გადახედვას თითოეულ საანგარიშო პერიოდის ბოლოს. შეფასების ნებისმიერი ცვლილება აღირიცხება პერსპექტიულ საფუძველზე.

ძირითადი საშუალების ან მისი ერთეულის აღიარების შეწყვეტა ხდება მისი გაყიდვის შემთხვევაში, ან როდესაც აღარ არის მოსალოდნელი მომავალში ეკონომიკური სარგებლის მიღება აქტივის გამოყენებით. ძირითადი საშუალების გაყიდვის ან გამოყენებიდან ამოღების შედეგად წარმოშობილი ნებისმიერი მოგება ან ზარალი განისაზღვრება, როგორც სხვაობა გაყიდვებიდან მიღებულ შემოსავლებსა და აქტივის ნეტო საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარდება მოგებას ან ზარალში.

დაუმთავრებელი მშენებლობა

დაუმთავრებელი მშენებლობა აღიარებულია თვითღირებულებით. ჯგუფი პერიოდულად ახორციელებს ძირითადი საშუალებების სარეაბილიტაციო სამუშაოებს, რომელსაც ესაჭიროება გარკვეული დრო, რათა ეს გრძელვადიანი აქტივები მიიყვანოს იმ მდგომარეობამდე, რაც აუცილებელია აქტივის გამოსაყენებლად ხელმძღვანელობის მიერ დასახული მიზნებისათვის. სანამ სამშენებლო პროცესი არ მივა ასეთ მდგომარეობამდე, ჯგუფი მას აღრიცხავს როგორც დაუმთავრებელ მშენებლობას და შემდეგ გადააქვს ძირითადი საშუალებების შესაბამის ჯგუფზე.

ფინანსური აქტივები

კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

ჯგუფი თავის ფინანსურ აქტივებს ყოფს შემდეგ კატეგორიებად:

სამართლიანი ღირებულება მოგება-ზარალში ასახვით;

სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით.

ამორტიზირებული ღირებულებით.

საანგარიშგებო პერიოდისთვის ჯგუფის არ გააჩნია ფინანსური აქტივები რომლებიც აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით მოგება ზარალში/სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით.

წილობრივი ინსტრუმენტების კლასიფიკაცია მოცემულია ქვემოთ:

სავალო ინსტრუმენტები

სავალო ინსტრუმენტები არის ყველა ის ინსტრუმენტი რომელიც შეესაბამება განმარტებას რომ ინსტრუმენტის გამომშვების პერსპექტივიდან იგი წარმოადგენს ფინანსურ ვალდებულებას, სავალო ინსტრუმენტებია სესხები, სახელმწიფო და კორპორატიული ბონდები, კლიენტისგან შეძენილი სავაჭრო მოთხოვნები.

კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება სავალო ინსტრუმენტების დამოკიდებულია შემდეგ ფაქტორებზე:

ა) ორგანიზაციის ბიზნესმოდელი, რომელიც გამოიყენება ფინანსური აქტივების მართვისთვის და

ბ) ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლები

აღნიშნულ ფაქტორებზე დაყრდნობით ჯგუფი აქდენს სავალო ინსტრუმენტების კლასიფიცირებას ერთ-ერთში შემდგომი სამი საზომი კატეგორიიდან:

- **ამორტიზირებული ღირებულება:** ორგანიზაცია ფინანსურ აქტივს ფლობს ისეთი ბიზნესმოდელის პირობებში, რომლის მიზანია ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით და ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებს ადგენს ისეთი ფულადი ნაკადების მიღებისთვის, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას. აქტივის ღირებულება კორექტირდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარცხების აღიარებით. საპროცენტო შემოსავალი აღნიშნული აქტივებისთვის კლასიფიცირდება როგორც „საპროცენტო და მსგავსი ტიპის შემოსავალი“ ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

- **რეალური ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით:** ფინანსური აქტივი, რომელსაც ორგანიზაცია ფლობს ისეთი ბიზნესმოდელის პირობებში, რომლის მიზანია როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ასევე ფინანსური აქტივების გაყიდვა და ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებს

ადგენს ისეთი ფულადი ნაკადების მიღებისთვის, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას აღიარებულია როგორც რეალური ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ღირებულებაში მოძრაობები აისახება სხვა სრულ შემოსავალში გარდა გაუფასურების მოგებისა და ზარალის აღიარებისა, საპროცენტო შემოსავლისა და კურსთაშორის სხვაობის ეფექტისა რომელიც აღიარდება მოგება-ზარალში. როდესაც ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტა ხდება კუმულატიური მოგება ან ზარალი რომლის ასახვაც მოხდა სხვა სრულ შემოსავალში რეკლასიფიცირდება კაპიტალიდან მოგება-ზარალში და აღიარდება „წმინდა საინვესტიციო შემოსავალი“. საპროცენტო შემოსავალი ფინანსური აქტივისგან კლასიფიცირდება როგორც საპროცენტო შემოსავალი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

- **რეალური ღირებულება მოგება-ზარალში ასახვით:** აქტივი რომელიც შეფასებული არ არის ამორტიზებული ღირებულებით ან რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით აღიარდება რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში.

ბიზნეს მოდელი:

ორგანიზაციის ბიზნესმოდელი გვიჩვენებს, როგორ მართავს საწარმო თავის ფინანსურ აქტივებს, ფულადი ნაკადების გენერირების მიზნით, ანუ ორგანიზაციის ბიზნესმოდელით განისაზღვრება, რა სახით წარმოიქმნება ფულადი ნაკადები: სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებით, ფინანსური აქტივების გაყიდვით, თუ ერთობლივად ორივე გზით. თუ არცერთი აღნიშნული მოდელი არ არის შესაბამისობაში ასეთ შემთხვევაში ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება როგორც სხვა ბიზნეს მოდელი და იზომება სამართლიანი ღირებულებით.

მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც ორგანიზაცია ცვლის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელს, იგი ახდენს ყველა შესაბამისი ფინანსური აქტივის რეკლასიფიკაციას.

SPPI ტესტი: ბიზნეს მოდელის იმ კატეგორიას, სადაც აქტივების ფლობის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება და გაყიდვა, ჯგუფი აფასებს ფინანსური ინსტრუმენტებიდან მისაღები ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა ძირის და პროცენტის გადახდას (SPPI ტესტი).

შეფასებისას, ჯგუფი განსაზღვრავს, შეიცავს თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები თანმიმდევრულ გადახდებს საკრედიტო შეთანხმების მიხედვით. მაგალითად, პროცენტი მოიცავს თუ არა ანაზღაურებას ფულის დროითი ღირებულების, გარკვეული პერიოდის განმავლობაში დაუფარავ ძირ თანხასთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკსა და გასესხებასთან დაკავშირებულ სხვა ტიპური რისკებისა და დანახარჯების სანაცვლოდ, ასევე მოგების მარჟას. თუ სახელშეკრულებო პირობები მნიშვნელოვნად ზრდის რისკს ან არასტაბილურობას, რაც არ არის შესაბამისობაში სესხის ძირითად ხელშეკრულებასთან, დაკავშირებული ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგება ან ზარალში ასახვით. მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც ორგანიზაცია ცვლის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელს, იგი ახდენს ყველა შესაბამისი ფინანსური აქტივის რეკლასიფიკაციას.

წილობრივი ინსტრუმენტები

წილობრივი ინსტრუმენტი წარმოადგენს ნებისმიერ კონტრაქტს, რომელიც ადასტურებს კომპანიის აქტივებში ნარჩენ წილს, ყველა ვალდებულების გამოქვითვის შემდეგ. კომპანიის მიერ გამოშვებული წილობრივი ინსტრუმენტები აღიარებას ექვემდებარება მიღებულ შემოსავლებთან ერთად გამოშვების ხარჯების გამოკლებით. წილობრივი ინსტრუმენტების მაგალითია ჩვეულებრივი აქციები.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ჯგუფი აღიარებს გაუფასურების რეზერვის ხარჯს იმ ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით წლის მოგება/ზარალში. გაუფასურების რეზერვის ხარჯი დამოკიდებულია კომპანიის მიერ საანგარიშო პერიოდის ბოლოს შეფასების მიხედვით, მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, დასაბუთებული ინფორმაციის საფუძველზე. იმ შემთხვევაში როცა პირველადი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკის ზემოქმედების მნიშვნელოვანი ზრდა არ

შპს „ენგურჰესი“ ჯგუფი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
31 დეკემბერი 2023
(ათას ლარებში)

ყოფილა, შეფასებულია 12 თვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. ეს წარმოადგენს აქტივის მომსახურების ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილს, რომელიც მიეკუთვნება ნაგულისხმევ მოვლენას, რაც შესაძლებელია მომდევნო 12 თვის განმავლობაში. როდესაც ფინანსური აქტივი გაუფასურდა ან თუ დადგინდა, რომ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა, ზარალის ანაზღაურება ხდება აქტივის სიცოცხლის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე. სავარაუდო საკრედიტო ზარალის ოდენობა იზომება ფასის სავარაუდო დეფიციტის სავარაუდო შეწონილი ღირებულების საფუძველზე, რომელიც ფასდაკლებულია თავდაპირველი ეფექტური პროცენტით.

ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებზეც სავალდებულოა შეფასებულ იქნას რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავლებში, ზარალის ანაზღაურება აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავლებში შესაბამისი ხარჯებით. ყველა სხვა შემთხვევაში, გაუფასურების რეზერვის ხარჯი ამცირებს აქტივის საბალანსო ღირებულებას შესაბამისი ხარჯით სრულ მოგება/ზარალში.

სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურება

ჯგუფიმ გამოიყენა გამარტივებული მიდგომა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად, რომელიც იყენებს სიცოცხლის განმავლობაში მოსალოდნელი ზარალის ანაზღაურებას. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად, სავაჭრო მოთხოვნები დაჯგუფებულია ვადაგადაცილებული დღეების მიხედვით. სხვა მოთხოვნები აღიარებულია ამორტიზებული ღირებულებით, შემცირებული სავარაუდო საკრედიტო ზარალით.

აღიარების შეწყვეტა: ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა ხდება მაშინ, როდესაც ფინანსური აქტივებიდან მისაღებ ფულად ნაკადებს მიღების სახელშეკრულებო ვადა ეწურება ან როდესაც ხდება შემდეგი ორი სიტუაციიდან ერთ-ერთი: 1) ორგანიზაცია გადასცემს ფინანსური აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების სახელშეკრულებო უფლებას ან 2) არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს ფინანსური აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ პრაქტიკულად ყველა რისკსა და სარგებელს და არ ინარჩუნებს კონტროლს ფინანსურ აქტივზე.

ფინანსური ვალდებულებები

კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

როგორც მიმდინარე, ისე წინა პერიოდში, ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებული და შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით, გარდა:

- ა) ფინანსური ვალდებულებები, რომლებიც აისახება სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში. ასეთი ვალდებულებები, მათ შორის წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, შემდგომში უნდა შეფასდეს ერთეულის მიერ სამართლიანი ღირებულებით;
- ბ) ფინანსური ვალდებულებები, რომლებიც წარმოიქმნება მაშინ, როდესაც ფინანსური აქტივის გადაცემა არ აკმაყოფილებს აღიარების შეწყვეტის კრიტერიუმებს, ან როდესაც გამოიყენება აქტივების შენარჩუნების მიდგომა;
- გ) ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულება.

წარმოდგენილ პერიოდებში ჯგუფის არ გააჩნია სამართლიანი ღირებულებით მოგება/ზარალში ან სხვა სრულ შემოსავალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები.

სესხები

სესხის აღების ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ მიეკუთვნება აქტივების შეძენას, მშენებლობას ან წარმოებას, რომლებსაც აუცილებლად სჭირდებათ მნიშვნელოვანი დრო დანიშნულებისამებრ გამოყენების ან გასაყიდად მოსამზადებლად (კვალიფიცირებული აქტივები), კაპიტალიზდება, როგორც ამ აქტივების ხარჯების ნაწილი. ყველა სხვა სესხის აღების ხარჯები აღიარდება იმ პერიოდში, როდესაც ისინი წარმოიქმნება. სესხის აღების ხარჯები შედგება პროცენტებისა და სხვა ხარჯებისგან, რომლებიც წარმოიქმნება ნასესხები სახსრებიდან. ჯგუფის აქვს სესხები მისი მფლობელისგან ძირითადი საქმიანობის დასაფინანსებლად.

აღიარების შეწყვეტა

ორგანიზაცია ფინანსურ ვალდებულებას (ან ფინანსური ვალდებულების ნაწილი) ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან მხოლოდ იმ შემთხვევაში იღებს, როდესაც ის შესრულებულია - ე.ი. როდესაც ხელშეკრულებით

შპს „ენგურჰესი“ ჯგუფი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
31 დეკემბერი 2023
(ათას ლარებში)

განსაზღვრული ვალდებულება დაიფარება, გაუქმდება ან ვადა გაუვა. არსებითად განსხვავებული პირობების მქონე სავალო ინსტრუმენტის გაცვლა არსებულ გამსესხებელსა და მსესხებელს შორის განხილულ უნდა იქნეს, როგორც თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დაფარვა და ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება. პირობები არსებითად განსხვავებულად მიიჩნევა, თუ თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით განსაზღვრული ახალი პირობების შესაბამისი ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულება, ნებისმიერი ნეტო გადახდილი საზღაურის (გადახდილ საზღაურს მინუს მიღებული საზღაური) ჩათვლით, სულ მცირე 10 პროცენტით განსხვავდება თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულებისაგან. თუ სავალო ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების შეცვლა განიხილება როგორც გაუქმება, ნებისმიერი წარმოშობილი დანახარჯები თუ საზღაური უნდა აღიარდეს, როგორც გაუქმების შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი. თუ სავალო ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების შეცვლა არ განიხილება, როგორც გაუქმება, ნებისმიერი წარმოქმნილი დანახარჯები თუ საზღაური აკორექტირებს ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზდება მოდიფიცირებული ვალდებულების დარჩენილი ვადის განმავლობაში.

ფული და ფულის ექვივალენტები

ფული და ფულის ექვივალენტები შედგება ნაღდი ფულისგან სალაროში და ბანკებში განთავსებულ მიმდინარე ანგარიშებზე არსებული ფულისგან, რომლებიც ექვემდებარება ფასის შეცვლის მცირე რისკს.

ინვესტიცია შვილობილ და მეკავშირე საწარმოში

კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგებაში ჯგუფი ინვესტიციებს შვილობილი ჯგუფიში აღრიცხავს თვითღირებულებით, რომელიც წარმოადგენს შვილობილი კომპანიის კაპიტალს.

კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგებაში ინვესტიციები ასოცირებულ ჯგუფიში აღირიცხება კაპიტალის მეთოდით.

შემოსავლის აღიარება

იმისათვის, რომ შემოსავალი იქნეს აღიარებული ჯგუფში უნდა შეასრულოს ხუთ-საფეხურიანი პროცესი:

1. მომხმარებელთან დადებული ხელშეკრულების იდენტიფიცირება;
2. შესრულების ვალდებულებების განსაზღვრა;
3. გარიგების ფასის განსაზღვრა;
4. გარიგების ფასის განაწილება შესრულების ვალდებულებებზე;
5. შემოსავლის აღიარება, როდესაც შესრულების ვალდებულება(ებ)ი დაკმაყოფილებულია.

შემოსავლის აღიარება ხდება იმ დროს ან დროის განმავლობაში, როდესაც ჯგუფი ასრულებს ვალდებულებებს კლიენტებისთვის დაპირებული საქონლის ან მომსახურების გადაცემით. აქტივის გადაცემა ხდება მაშინ, როდესაც მომხმარებელი მიიღებს კონტროლს ამ აქტივზე. აქტივის კონტროლი გულისხმობს აქტივის გამოყენებას და არსებითად ყველა დარჩენილი სარგებლის მიღებას.

შემოსავალი ელექტროენერგიის გაყიდვიდან

ჯგუფი შემოსავალს იღებს ელექტროენერგიის წარმოებისა და რეალიზაციის შედეგად საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე. შემოსავლის აღიარება ხდება ყოველთვიურად მიწოდებული ელექტროენერგიის მოცულობის საფუძველზე, რომელიც დადასტურებულია მომხმარებლების მიერ, ასევე კომპანიისა და მომხმარებლების მიერ ხელმოწერილი და სს ელექტროსისტემის კომერციული ოპერატორის მიერ დამტკიცებული ანგარიშ-ფაქტურებითა და ელექტროენერგიის მიღება-ჩაბარების აქტებით (ესკო). ჯგუფი იძულებულია აფხაზეთის რეგიონს ელექტროენერგია მიაწოდოს უფასოდ. ელექტროენერგიის ეს ნაწილი არ არის აღიარებული შემოსავალად.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

განუსაზღვრელი სასარგებლო მომსახურების ვადის მქონე აქტივებს ცვეთა არ ერიცხება და ხდება მათი ყოველწლიური ტესტირება გაუფასურებაზე. აქტივები, რომლებიც ცვეთას ექვემდებარებიან, გაუფასურებაზე ტესტს გადიან მაშინ, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ მათი საბალანსო ღირებულება შეიძლება არ იყოს ანაზღაურებადი. გაუფასურების ზარალი მომენტალურად აისახება, როგორც ხარჯი იმ შემთხვევაში, როცა აქტივის

შპს „ენგურჰესი“ ჯგუფი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
31 დეკემბერი 2023
(ათას ლარებში)

საბალანსო ღირებულება აჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას.

ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრება, როგორც უდიდესი აქტივის გამოყენების ღირებულებასა და მის სამართლიან ღირებულებას შორის შემცირებული რეალიზაციის დანახარჯებით. თუ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული შეფასებულია საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებად, მაშინ საბალანსო ღირებულება

მცირდება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე. გაუფასურების ზარალის ხარჯად აღიარება ხდება დაუყოვნებლივ, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა აქტივი არის წარმოდგენილი გადაფასებული ღირებულებით და გაუფასურების ზარალი პირდაპირ ამცირებს გაუფასურების რეზერვს.

როცა გაუფასურების ზარალის ანულირება ხდება, მაშინ აქტივის საბალანსო ღირებულება იზრდება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე, მაგრამ ისე, რომ გაზრდილი საბალანსო ღირებულება არ აჭარბებდეს საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განსაზღვრული იქნებოდა წინა პერიოდის გაუფასურების არარსებობის შემთხვევაში. გაუფასურების ანულირება დაუყოვნებლივ აღიარდება შემოსავალში, თუ ეს აქტივი არ აღირიცხება გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც ნებისმიერი გაუფასურების ზარალის ანულირება განისაზღვრება როგორც გადაფასების ზრდა.

მარაგები

მარაგები აღირიცხება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის ყველზე დაბალი ღირებულებით. სასაქონლო მატერიალური მარაგების ღირებულება განისაზღვრება საშუალო შეწონილი მეთოდის გამოყენებით. წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის ბიზნესის ჩვეულებრივ პირობებში საქმიანობისას არსებული აქტივის გასაყიდ ფასს გამოკლებული დანახარჯები, დაკავშირებული აქტივის გაყიდვასთან. მარაგები აღირიცხება საშუალო შეწონილი მეთოდით და მოიცავს ხარჯებს, რომლებიც დაკავშირებულია აქტივის შეძენასთან და სამუშაო მდგომარეობაში მოთავსებასთან.

წინასწარი გადახდები

წინასწარი გადახდები აღიარდება თვითღირებულებას გამოკლებული გაუფასურების რეზერვი. წინასწარი გადახდა კლასიფიცირება გრძელვადიანად როდესაც საქონელი ან მომსახურება, რომელიც სავარაუდოდ, მიღებული იქნება ერთი წლის შემდეგ, ან რომელიც თავად კლასიფიცირებული უნდა იყოს როგორც გრძელვადიანი აქტივი. ძირითადი საშუალებებისთვის განკუთვნილი წინასწარი გადახდები აღიარდება, როგორც ძირითადი საშუალება მაშინ, როდესაც ჯგუფი მიიღებს სრულ კონტროლს ამ ძირითად საშუალებაზე, რომლიდანაც მოსალოდნელია მომავალი ეკონომიკური სარგებელი. სხვა წინასწარი გადახდები ჩამოიწერება მოგებაში ან ზარალში როდესაც ხდება იმ საქონლის ან მომსახურების მიღება, რომელიც დაკავშირებულია წინასწარი გადახდებთან. თუ არის რაიმე სახის ეჭვი, რომ საკონელი, მომსახურება ან ძირითადი საშუალება არ იქნება მიღებული, რომლისთვისაც გაწეულია წინასწარი ხარჯი, ამ შემთხვევაში ხდება წინასწარ გაწეული ხარჯის ჩამოწერა მიმდინარე პერიოდის მოგება-ზარალში.

საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი აღიარდება კაპიტალის ცვლილების ანგარიშგებაში და განისაზღვრება მფლობელის გადაწყვეტილებით. იმ შემთხვევაში როდესაც კაპიტალში შეტანილია არაფულადი შენატანი სხვაობა მფლობელის მეორე დადგენილ კაპიტალის ოდენობასა და შეტანილი აქტივების სამართლიან ღირებულებას შორის აღიარდება როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი. დივიდენდები აღირიცხება, როგორც ვალდებულება იმ პერიოდისთვის, რომელშიც გამოცხადდა.

სახელმწიფო გრანტები

გრანტების აღიარება არ ხდება, მანამდე სანამ არ არსებობს საფუძვლიანი მტკიცება, რომ ჯგუფი შეესაბამება იმ მდგომარეობას, რომლის საფუძველზეც შესაძლებელია გრანტის მიღება. გრანტები რომლებიც მიზნად ისახავს, რომ ჯგუფი ააშენოს ან შეისყიდოს არამატერიალური აქტივები, აღიარდება როგორც გადავადებული შემოსავალი საბალანსო ანგარიშგებაში და მოხდება მათი გადატანა მოგება- ზარალის ანგარიშგებაში სისტემურად და რაციონალურ საფუძველზე, მასთან დაკავშირებული აქტივის სასიცოცხლო პერიოდის განმავლობაში.

სხვა გრანტები აღიარდება შემოსავლად იმ პერიოდის განმავლობაში, რომელიც პერიოდის საკონპენსაციოდ იყო გამიზნული.

წარსადგენი ვალუტა, უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რაც კომპანიის სამუშაო დაწარსადგენი ვალუტაა. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება ოპერაციის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით. უცხოურვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტაცია ლარში ხდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოცხადებული და ანგარიშგების თარიღისთვის მოქმედი ოფიციალური გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების კონვერტაციით გამოწვეული მოგება-ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეულ მოგებას გამოკლებული ზარალი-საკურსო სხვაობა.

საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური გაცვლითი კურსი, რომელის გამოყენებულია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას შემდეგია:

საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური ვალუტის კურსი	USD	EUR
გაცვლითი კურსი 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის	2.69	2.98
გაცვლითი კურსი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	2.70	2.88
2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის საშუალო განაკვეთი	2.63	2.84
2022 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის საშუალო განაკვეთი	2.91	3.08

შპს „ენგურჰესი“ ჯგუფი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
31 დეკემბერი 2023
(ათას ლარებში)

4. ძირითადი საშუალებები

ისტორიული ღირებულება	მიწა	შენობა- ნაგებობები	მანქანა- დანადგარე ბი	ავტომობი ლები	კომპიუტერე ბი, ავეჯი და სხვა	დაუმთავრებელი მშენებლობა	სულ
31 დეკემბერი 2021	865	354,170	250,382	3,037	37,994	4,541	650,989
შეძენა	-	122	928	829	232	18,180	20,291
შიდა მოძრაობა	-	20,444	(11,223)	-	-	(8,388)	833
დამფუძნებლის მიერ საწესდებო კაპიტალში შეტანა	27,737	-	-	-	-	-	27,737
ჩამოწერა	-	-	-	-	(8)	-	(8)
31 დეკემბერი 2022	28,602	374,736	240,087	3,866	38,218	14,333	699,842
შეძენა	-	120	1,769	753	366	16,551	19,559
საპროცენტო ხარჯის კაპიტალიზაცია	-	-	-	-	-	1,681	1,681
მარაგებიდან ძირითადებში გადატანა	-	-	66	-	(32)	-	34
შიდა მოძრაობა	-	14,638	2,954	-	87	(17,679)	-
დამფუძნებლის მიერ საწესდებო კაპიტალში შეტანა	19	-	-	-	-	-	19
უსასყიდლოდ მიღება	-	-	-	-	128	-	128
ჩამოწერა	-	(3)	(1)	-	(129)	-	(133)
31 დეკემბერი 2023	28,621	389,491	244,875	4,619	38,638	14,886	721,129
დაგროვილი ცვეთა							
31 დეკემბერი 2021	-	(89,691)	(76,476)	(2,032)	(11,829)	-	(180,028)
მიმდინარე წლის ცვეთა	-	(5,891)	(7,816)	(215)	(160)	-	(14,082)
ცვეთის ელიმინაცია	-	-	-	-	1	-	1
31 დეკემბერი 2022	-	(95,582)	(84,292)	(2,247)	(11,988)	-	(194,109)
მიმდინარე წლის ცვეთა	-	(5,706)	(7,047)	(361)	(174)	-	(13,288)
ცვეთის ელიმინაცია	-	(23)	1	80	75	-	133
31 დეკემბერი 2023	-	(101,310)	(91,339)	(14,515)	(14,333)	-	(207,264)
ნარჩენი ღირებულება							
31 დეკემბერი 2021	865	265,338	173,904	27,111	27,111	2,482	468,835
31 დეკემბერი 2022	28,602	307,757	155,793	27,850	27,850	14,333	505,733
31 დეკემბერი 2023	28,621	288,181	153,536	(9,896)	24,305	14,886	513,865

შპს „ენგურჰესი“ ჯგუფი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
31 დეკემბერი 2023
(ათას ლარებში)

<i>ნარჩენი ღირებულება</i>							
შპს ენგურჰესი - 31 დეკემბერი 2023	28,621	228,953	134,868	1,221	678	3,760	398,101
შპს ვარდნილჰესების კასკადი - 31 დეკემბერი 2023	-	59,220	26,094	869	25,740	1,429	113,352
შპს ენგური ატრაქცია - 31 დეკემბერი 2023	-	7	55	-	74	2,277	2,412
შპს ენგურის ჰიდროაკუმულირებული ელექტროსადგურ - 31 დეკემბერი 2023	-	-	-	-	-	-	-

შპს „ენგურჰესი“ ჯგუფი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
31 დეკემბერი 2023
(ათას ლარებში)

კომპანიის ძირითადი საშუალებები შეიცავს აქტივებს, რომლებიც წარმოიშვა შპს კოდორჰესის შერწყმის შედეგად 2010 წლის 4 აპრილს. ამ აქტივებიდან ჯგუფი არ მოელის ეკონომიკური სარგებლის მიღებას. კოდორჰესის საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის 3,705 ათასი ლარი (2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 3,786 ათასი ლარი).

ამორტიზაციის ხარჯი, რომელიც აღიარდა თვითღირებულებაში შეადგენდა 12,702 ათას ლარს (2022: 13,756 ათასი ლარი), საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯებში აღიარდა 408 ათასი ლარი (2022: 184 ათასი ლარი) და სხვა ხარჯებში 176 ათასი ლარი (2022: 134 ათასი ლარი).

2023 წლის დამატებები მოიცავს 1,681 ათასი ლარს (2021: 1.651 ათასი ლარი), რომელიც კაპიტალიზებულია როგორც სესხის ხარჯები კვალიფიციურ აქტივებზე. ჯგუფი კაპიტალიზაციას უკეთებს მხოლოდ იმ სესხის პროცენტს, რომლისთვისაც შესაბამისი კვალიფიცირებული აქტივი მშენებარე პროცესშია. ხოლო იმ სესხების პროცენტი, რომლითაც დასრულებულია შესაბამისი აქტივის მშენებლობა, არის პერიოდის ხარჯი.

ჯგუფის არ აქვს დაგირავებული ძირითადი საშუალებები სესხების ან რამე სახის უზრუნველყოფად.

დაუმთავრებელი მშენებლობა დეტალურად 2023 წლისთვის აღწერილია შემდეგნაირად:

	შენობები	მანქანა-დანადგარები	დაუმთავრებელი მშენებლობა
1 იანვარი 2023	-	-	14,333
შემოსვლები	13,860	4,372	18,232
გზის რეაბილიტაცია	197	-	197
საკონსულტაციო მომსახურება	1,821	-	1,821
სამშენებლო და გვირაბების სამუშაოები	2,158	-	2,158
მანქანები	-	1,326	1,326
გათხრითი სამუშაოები	4,583	-	4,583
ჰიდრო და ელექტრომექანიკური სამუშაოები	1,824	3,046	4,870
სესხის დანახარჯი	1,681	-	1,681
კაშხალი	117	-	117
სხვა	1,479	-	1,479
სულ აქტივებზე გადატანები			
გზის რეაბილიტაცია	197	-	197
საკონსულტაციო მომსახურება	1,822	-	1,822
სამშენებლო და გვირაბების სამუშაოები	1,943	-	1,943
მანქანები	-	1,027	1,027
გათხრითი სამუშაოები	7,726	-	7,726
ჰიდრო და ელექტრომექანიკური სამუშაოები	2,386	1,754	4,140
სესხის დანახარჯი	-	-	-
კაშხალი	117	-	117
სხვა	607	100	707
გასვლები	14,798	2,881	17,679
31 დეკემბერი 2023	-	-	14,886

შპს „ენგურჰესი“ ჯგუფი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
31 დეკემბერი 2023
(ათას ლარებში)

დაუმთავრებელი მშენებლობა დეტალურად 2022 წლისთვის აღწერილია შემდეგნაირად:

	შენიშვნები	მანქანა- დანადგარები	დაუმთავრებელი მშენებლობა
1 იანვარი 2022	-	-	1,053
შემოსვლები	16,172	16,296	32,468
გზის რეაბილიტაცია	7,318	-	7,318
საკონსულტაციო მომსახურება	2,034	-	2,034
სამშენებლო და გვირაბების სამუშაოები	3,232	-	3,232
გათხრითი სამუშაოები	1,109	-	1,109
ჰიდრო და ელექტრომექანიკური სამუშაოები	-	16,296	16,296
სესხის დანახარჯი	1,015	-	1,015
კაშხალი	286	-	286
სხვა	1,178	-	1,178
სულ აქტივებზე გადატანები			
გზის რეაბილიტაცია	9,933	59	9,992
საკონსულტაციო მომსახურება	1,630	-	1,630
სამშენებლო და გვირაბების სამუშაოები	455	103	558
გათხრითი სამუშაოები	1,045	-	1,045
ჰიდრო და ელექტრომექანიკური სამუშაოები	-	7,358	7,358
სესხის დანახარჯი	-	-	-
კაშხალი	286	-	286
სხვა	1,790	21	1,811
გასვლები	15,139	7,541	22,680
31 დეკემბერი 2022	-	-	10,841

5. არამატერიალური მარაგები

არამატერიალური აქტივის ძირითად ნაწილს წარმოადგენს საპროექტო დოკუმენტაცია, რომელიც მოამზადა შპს ენგურის ჰიდროაკუმულირებულმა ელექტროსადგურმა (შვილობილი კომპანია) სამშენებლო პროექტისთვის. ჯგუფის არამატერიალური აქტივები 2023 წლის ბოლოს არის 2,847 ათასი ლარი (2022: 54 ათასი ლარი).

6. მარაგები

კომპანიის სასაქონლო-მატერიალური მარაგები 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგია.

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
მასალები და მარაგები	3,147	3,341
საწვავი-საპოხი მასალები	27	30
ნელა მოძრავი მარაგების რეზერვი	(1,588)	(1,409)
სულ მარაგები	1,586	1,962

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები არ არის გამოყენებული სხვების უზრუნველყოფის მიზნებისთვის.

7. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

შპს „ენგურჰესი“ ჯგუფი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
31 დეკემბერი 2023
(ათას ლარებში)

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
სავაჭრო მოთხოვნები	1,357	642
რეზერვები	(923)	(486)
წმინდა მოთხოვნები	434	156
ავანსები	611	1,479
სხვა	547	56
სულ	1,592	1,691
საგადასახადო აქტივი	195	191
სულ	1,787	1,882

8. ფული და ფულის ექვივალენტები

ფული და ფულის ექვივალენტები 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგია:

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ნაღდი ფული	1	1
ფული საბანკო ანგარიშებზე ეროვნულ ვალუტაში	485	2,435
ფული საბანკო ანგარიშებზე უცხოურ ვალუტაში	-	2,294
სულ ფული და ფულის ექვივალენტები	486	4,730

კომპანიის მიმდინარე ანგარიშებს ერიცხება სარგებელი. 2023 წელს დარიცხულმა სარგებელმა შეადგინა 98 ათასი ლარი (2022: 208 ათასი ლარი)

ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები განთავსებულია რეკუტაციული კომერციული ბანკების მიმდინარე ანგარიშებზე. ნაშთები განთავსებულია თიბისი ბანკში Fitch რეიტინგით BB და საქართველოს ბანკში Fitch რეიტინგით BB.

მენეჯმენტს სჯერა, რომ აღნიშნული ფინანსური აქტივები არ არის გაუფასურებული.

არ არის არსებითი განსხვავება ფული და ფულის ექვივალენტების საბალანსო ღირებულებასა და მის სამართლიან ღირებულებას შორის.

9. კაპიტალი

2023 წლის მდგომარეობით, კომპანიის საწესდებო კაპიტალი 240,756 ათასი ლარი იყო (2022 წელი: 240 519 ათასი ლარი). 2023 წლის განმავლობაში განხორციელდა დამატებითი უნაღდო შენატანი, შეადგინა 237 ათასი ლარი (2022 წელი: 32,175 ათასი ლარი).

10. სესხები

	მოკლევადიანი სესხები		გრძელვადიანი სესხები	
	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ფინანსთა სამინისტრო #1	4,050	4,575	19,486	22,883
ფინანსთა სამინისტრო (EBRD) #3	5,240	2,966	44,612	47,706
ფინანსთა სამინისტრო (EBRD) #4	2,697	2,830	104,828	94,498

შპს „ენგურჰესი“ ჯგუფი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
31 დეკემბერი 2023
(ათას ლარებში)

ფინანსთა სამინისტრო (EIB)#1	4,316	4,316	47,330	49,259
ფინანსთა სამინისტრო (EIB)#2	888	718	8,010	9,598
სს საქართველოს ბანკი	17,604	7,800	-	-
სს თიბისი ბანკი	-	1,471	-	-
	34,795	24,676	224,266	223,944

მსესხებელი	საპროცენტო განაკვეთი	პროცენტი ს გადახდის პერიოდულ ლობა	ძირის გადახდის პერიოდულ ლობა	დაწყების ვადა	დასრულების ვადა	ვალუტა	მოკლევადიანი ნაწილი	გრძლევადიანი ნაწილი	გადასახდელი პროცენტები
ფინანსთა სამინისტრო #1	4%	25 ოქტომბერი და 25 ივნისი	25 ოქტომბერი და 25 ივნისი	17/08/2009	25/10/2029	GEL	3,898	19,486	152
ფინანსთა სამინისტრო (EBRD) #3	Euribor + 1	25 ნოემბერი და 25 მაისი	25 ნოემბერი და 25 მაისი	27/08/2010	25/11/2033	EUR	5,003	44,612	237
ფინანსთა სამინისტრო (EBRD) #4	Euribor + 1	25 ნოემბერი და 25 მაისი	25 ნოემბერი და 25 მაისი	1/5/2018	27/11/2034	EUR	2,184	104,828	513
ფინანსთა სამინისტრო (EIB)#1	Euribor + 0.75, Euribor + 0.81	20 ოქტომბერი და 20 აპრილი	20 ოქტომბერი და 20 აპრილი	20/07/2011	20/10/2035	EUR	3,814	47,330	502
ფინანსთა სამინისტრო (EIB)#2	Euribor + 0.81	20 ოქტომბერი და 20 აპრილი	20 ოქტომბერი და 20 აპრილი	20/07/2011	20/10/2034	EUR	801	8,010	87
სს საქართველოს ბანკი	14.75%	ყოვეთვიურად	ვადის ბოლოს	29/12/2020	30/11/2024	GEL	4,500	-	-
სს თიბისი ბანკი	11%	ყოვეთვიურად	ვადის ბოლოს	30/11/2023	30/11/2024	GEL	13,000	-	104
სულ							33,200	224,266	1,595

ფინანსთა სამინისტრო #1

ხელშეკრულება გაფორმდა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან 2009 წლის 17 აგვისტოს. ხელშეკრულების მოქმედების ვადის გასვლის თარიღია 2026 წლის 25 ოქტომბერი. საპროცენტო განაკვეთი წლიური შეადგენს 3.5%. სესხის მიზანია ენგურჰესის ჰიდროელექტროსადგურის რეაბილიტაცია. ჯგუფი იხდის ძირსა და პროცენტს წელიწადში ორჯერ.

ფინანსთა სამინისტრო (EIB) #3

შპს „ენგურჰესი“ ჯგუფი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
31 დეკემბერი 2023
(ათას ლარებში)

2010 წლის 27 აგვისტოს ჯგუფისა და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შორის გაფორმდა ქვე-სასესხო ხელშეკრულება 20 000 ათასი ევროს ოდენობით. სესხის თავდაპირველი გამსესხებელი არის ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან შეთანხმებით. სესხის მიზანია ენგურჰესის პირველი და მეხუთე ჰესების სარეაბილიტაციო სამუშაოების დაფინანსება. ჯგუფი გადაუხდის საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს, ძირს და პროცენტს წელიწადში ორჯერ. სესხის დაფარვის ვადაა 2033 წლის 25 ნოემბერი. სესხის საპროცენტო განაკვეთი არის 6 თვიანი Euribor +1%. სესხის მიზანია ენგურჰესის ჰიდროელექტროსადგურის რეაბილიტაცია.

ფინანსთა სამინისტრო (EIB) #1

2011 წლის 10 ივლისს ჯგუფის, ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსა და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შორის გაფორმდა ქვე-სასესხო ხელშეკრულება 20,000 ათასი ევროს ოდენობით. სესხის თავდაპირველი გამსესხებელი არის ევროპის ინდუსტრიული ბანკი - საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან შეთანხმებით. ჯგუფი გადაუხდის საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ძირს და პროცენტს წელიწადში ორჯერ. სესხის დაფარვის ვადაა 2033 წლის 25 ნოემბერი. სესხის საპროცენტო განაკვეთი შეადგენს 6 თვიანი Euribor+0.81%. სესხის მიზანია ჰიდროელექტროსადგურის რეაბილიტაცია.

ფინანსთა სამინისტრო (EIB) #2

2017 წლის ივლისში მშობელ ჯგუფის, ეკონომიკის სამინისტროსა და ფინანსთა სამინისტროებს შორის 3500 ევროზე გაფორმდა შეთანხმება. სესხების თავდაპირველი გამსესხებელი არის ევროპის ინდუსტრიული ბანკი. ჯგუფი გადაუხდის საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ძირს და პროცენტს წელიწადში ორჯერ. სესხის ვადის გასვლის თარიღია 2034 წლის 20 ოქტომბერი. სესხის საპროცენტო განაკვეთია 6 თვიანი Euribor+0.81%. სესხის მიზანია ჰიდროელექტროსადგურის რეაბილიტაცია.

ფინანსთა სამინისტრო (EBRD) #4

2018 წლის იანვარში საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსა და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შორის დაიდო ხელშეკრულება 28 000 ათას ევროზე. 2020 წლის ივლისში მხარეებმა გააფორმეს ცვლილება ძირითად ხელშეკრულებაზე და 10 000 ათასი ევროთი გაიზარდა ვალდებულება. 2018 წლის შესწორებული კონტრაქტებიდან თანხა მიღებულია 2021 წელს. სესხი გაცემულია ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის მიერ. ჯგუფი გადაუხდის

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ძირს და პროცენტს წელიწადში ორჯერ. სესხის ვადის გასვლის თარიღია 2034 წლის 27 ნოემბერი. სესხის საპროცენტო განაკვეთი არის 6 თვიანი Euribor +1%. სესხის მიზანია ენგურჰესის რეაბილიტაცია - კლიმატური პირობებისადმი მდგრადობის გაუმჯობესება.

არ არის არსებითი განსხვავება მიღებული სესხების საბალანსო ღირებულებასა და მის სამართლიან ღირებულებას შორის.

11. აქტივებთან დაკავშირებული გრანტი

აქტივებთან დაკავშირებული გრანტის ცვლილება	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ნაშთი წლის დასაწყისში	16,527	5,830
დამატება	8,214	11,010
ამორტიზაცია (შენიშვნა 13)	(276)	(313)
ნაშთი წლის ბოლოს	24,465	16,527

#	გრანტი							
	გრანტის გამცემი	გრანტის მიზანი	თარიღი	ძ.ს. მომსახურეობი ს ვადა	ნაშთი 31- 12-2022	დამატებ ა	ამორტიზაცი ა 2023	ნაშთი 31-12- 2023
1	European	კაშხლის	10/5/2007	40 წელი	5,622	-	208	5,414

შპს „ენგურჰესი“ ჯგუფი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
31 დეკემბერი 2023
(ათას ლარებში)

	commissio n	რეაბილიტაცი ა						
2	EBRD	გზის რეაბილიტაცი ა	6/8/2022	50 წელი	10,852	1,466	-	12,318
3	EBRD	კაშხლის რეაბილიტაცი ა	6/8/2022	100 წელი	53	354	4	403
4	EBRD	კაშხლის რეაბილიტაცი ა	6/8/2022	100 წელი	-	6,394	64	6,330
სულ					16,527	8,214	276	24,465

საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული ნაშთი მოიცავს ფინანსთა სამინისტროსგან და ევროპის რეკონსტრუქციის ბანკისგან მიღებული გრანტებს მეოთხე აგრეგატის რეაბილიტაციისთვის და ენჰურჰესამდე მისასვლელი გზის რეაბილიტაციისთვის. გრანტით დაფინანსებული აქტივის სასარგებლო ვადა არის 40, 50 და 100 წელი. აღნიშნული გრანტის ათვისებას არ ახლავს მომავალში შესასრულებელი მნიშვნელოვანი ვალდებულებები.

12. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

კომპანიის სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები 2023 წლის 31 დეკემბრისა და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად.

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
სავაჭრო ვალდებულებები	2,869	8,073
ვალდებულება თანამშრომლების წინაშე	225	124
საგადასახადო ვალდებულებები	213	93
სხვა ვალდებულებები	442	1,192
სულ სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	3,749	9,482

სავაჭრო ვალდებულებების უდიდეს ნაწილს წარმოადგენს კომპანიის ჰიდროელექტროსადგურზე გაწეული სარეაბილიტაციო სამუშაოებისთვის გადასახდელი თანხების. ძირითადი კონტრაქტორები არიან სს „ენერგონი“ და DCN DIVING B.V.

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს არ ერიცხება პროცენტი.

არ არის არსებითი განსხვავება სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებასა და მის სამართლიან ღირებულებას შორის.

13. შემოსავალი

	2022	2021
შემოსავალი ელექტროენერგიის რეალიზაციიდან ადგილობრივ ბაზარზე	42,471	39,851
შემოსავალი ელექტროენერგიის რეალიზაციიდან ექსპორტის მიზნით	22,454	30,130
სხვა	221	58
სულ შემოსავალი	65,146	70,039

კომპანიის ჰიდროელექტროსადგურის თაღოვანი კაშხალი მდებარეობს სამეგრელოში, კომპანიის სხვა ძირითადი აქტივები მდებარეობს აფხაზეთის რეგიონში, რომელსაც ამჟამად საქართველოს მთავრობა ვერ

შპს „ენგურჰესი“ ჯგუფი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
31 დეკემბერი 2023
(ათას ლარებში)

აკონტროლებს. სწორედ ამიტომ გამომუშავებული ელექტროენერგიის მნიშვნელოვანი ნაწილი მიეწოდება აფხაზეთის ანაზღაურების გარეშე. აღნიშნული რეალიზაციები არ აღირიცხება კომპანიის შემოსავალში ფასის მიხედვით.

აფხაზეთისთვის მიწოდებული ელექტროენერგიის საბაზრო ფასმა რომელიც არ არის გამომუშავებული შემოსავლის ნაწილი 2023 წლისთვის შეადგინა 49,080 ათასი ლარი (2022: 58,909 ათასი ლარი).

14. რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება

	2022	2021
ხელფასები	17,857	16,966
ბონუსები	893	983
ცვეთა	12,702	13,756
პროფესიული მომსახურების ხარჯები	1,519	775
მასალების შესყიდვა	1,376	1,303
შეკეთება და მოვლა	1,179	1,618
სხვა ხარჯები	386	315
სულ რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	35,912	35,716

15. სხვა საოპერაციო შემოსავალი

	2023	2022
გრანტის ამორტიზაცია	276	313
ავტომობილის უსასყიდლოდ გადმოცემა	289	-
მოგება ძირითადი საშუალების რეალიზაციიდან	128	-
სხვა	86	79
სულ სხვა საოპერაციო შემოსავალი	779	392

16. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯი

	2023	2022
ხელფასები	7,685	6,774
აფხაზეთზე ელექტროენერგიის მიწოდების ხარჯები (ელ. ენერგიის შესყიდვის ხარჯები)	1,668	3,214
საგადასახადო ხარჯები	2,226	2,381
დაცვის ხარჯები	1,709	1,525
რეზერვი	437	-
ბონუსები	927	1,566
ბანკის საკომისიო	169	371
საწევრო გადასახადები	238	223
ცვეთა და ამორტიზაცია	408	184
ოფისის ხარჯები	98	122
საწვავის ხარჯი	250	78
საკომუნიკაციო ხარჯები	84	69
სხვა მომსახურება	-	56
მივლინების ხარჯი	175	1
კომუნალურები	40	-
სხვა	1,027	834
სულ საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	17,141	17,398

საგადასახადო ხარჯი მოიცავს ქონების გადასახადის ხარჯს მიწასა და შენობაზე.

17. რეალიზაციის ხარჯები

რეალიზაციის ხარჯები მოიცავს ესკოს გადახდილ საფასურს მათი მომსახურებისთვის, ენგურის მიერ გამომუშავებული ელექტროენერგიის გასაყიდად ბაზრების მოძიებაში. 2023 წელს გაყიდვის ხარჯი 2,018 ათასი ლარია (2022: 5,366 ათასი ლარი).

18. მოგება/(ზარალი) საკურსო სხვაობიდან

	2023	2022
ფული და ფულის ეკვივალენტები	(171)	(478)
სხვა ფინანსური აქტივები ამორტიზირებული ღირებულებით	(108)	(895)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	(237)	-
ფინანსური ვალდებულებები ამორტიზირებული ღირებულებით	(7,018)	49,231
სულ მოგება/(ზარალი) საკურსო სხვაობიდან	(7,534)	47,858

19. მოგების გადასახადი

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა მნიშვნელოვანი ცვლილებები საქართველოს საგადასახადო კოდექსში საშემოსავლო გადასახადის რეფორმის შესახებ კანონპროექტთან დაკავშირებით (ასევე ცნობილი როგორც დაბეგვრის ესტონური მოდელი), რომელიც ძირითადად ცვლის დაბეგვრის მომენტს დასაბეგრი მოგების მიღების მომენტიდან იმ მომენტამდე, როდესაც ხდება მისი განაწილება. კანონი ძალაშია 2017 წლის 1 იანვარს დაწყებული საგადასახადო პერიოდებიდან. იმის გათვალისწინებით, რომ ცვლილება საქართველოს საგადასახადო კოდექსში შევიდა ანგარიშგების თარიღამდე, გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები კანონის მოქმედების შემდეგ არ იქნება აღიარებული.

20. ფინანსური რისკების მართვა

ჯგუფი საქმიანობის ფარგლებში ექვემდებარება სხვადასხვა რისკებს ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებით, როგორიცაა:

- **საკრედიტო რისკი:** დანაკარგის ალბათობა იმ შემთხვევაში თუ მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტებთან დაკავშირებული მეორე მხარე არ შეასრულებს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს რის შედეგადაც ჯგუფი მიიღებს ფინანსურ ზარალს.
- **ლიკვიდურობის რისკი:** რისკი რომ ჯგუფის არ ექნება, ან ვერ ამოიღებს ნაღდ ფულს საჭირო დროს და ამის შედეგად აღმოჩნდება სირთულეების წინაშე ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულების თვალსაზრისით.
- **საბაზრო რისკი:** რისკი, რომ საბაზრო ფასების ცვალებადობის შედეგად შეიცვლება ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება ან ფულადი სახსრების მომავალი ნაკადები სამართლიანი

ღირებულების თვალსაზრისით. ძირითადად, ჯგუფი ექვემდებარება საბაზრო რისკის ორ კომპონენტს:

- საპროცენტო რისკი;
- სავალუტო რისკი.

შპს „ენგურჰესი“ ჯგუფი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
31 დეკემბერი 2023
(ათას ლარებში)

ჯგუფი არ არის აქტიურად ჩართული ფინანსური აქტივებით ვაჭრობაში სპეკულაციური მიზნებისთვის და არც წერს ოფციონებს. ყველაზე მნიშვნელოვანი ფინანსური რისკები, რომლებსაც

ჯგუფი ექვემდებარება, აღწერილია ქვემოთ.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ კონტრაგენტი არ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტის ან ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებას, რაც გამოიწვევს ფინანსურ ზარალს. ჯგუფი ექვემდებარება საოპერაციო საქმიანობასთან დაკავშირებულ რისკს (სავაჭრო მოთხოვნები) და საფინანსო საქმიანობასთან დაკავშირებულ რისკს (საბანკო ნაშთები).

საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ზემოქმედება წარმოდგენილია შემდეგი ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებით:

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ფინანსური აქტივები		
სავაჭრო ვალდებულებები	1,176	156
საგადასახადო აქტივი	615	-
ფული და ფულის ექვივალენტები	486	4,730
სულ ფინანსური აქტივები	2,277	4,886

საკრედიტო რისკი ბანკებში ნაღდი ფულის ნაშთებთან მიმართებაში იმართება საბანკო ნაშთების დივერსიფიკაციის გზით და განთავსებულია მხოლოდ კარგი რეპუტაციის მქონე ფინანსურ ინსტიტუტებში.

სავალუტო რისკი

ჯგუფის აქვს რამდენიმე ტრანზაქცია უცხოურ ვალუტაში, შესაბამისად ჯგუფი ექვემდებარება უცხოური ვალუტის რისკს. კომპანიის ოპერაციების მნიშვნელოვანი ნაწილი ლარშია. კომპანიის ტრანზაქციები (შესყიდვები) უცხოურ ვალუტაში ძირითადად არის ევროში და აშშ დოლარში.

31 დეკემბერი 2023	GEL	EUR	USD	RUB	სულ
ფინანსური აქტივები					
სავაჭრო ვალდებულებები	1,176	-	-	-	1,176
საგადასახადო აქტივი	615				615
ფული და ფულის ექვივალენტები	486	-	-	-	486
სულ ფინანსური აქტივები	2,277	-	-	-	2,277
ფინანსური ვალდებულებები					
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	3,749	-	-	-	3,749
სესხები	52,759	33,609	172,693	-	259,061
სულ ფინანსური ვალდებულებები	56,508	33,609	172,693	-	262,810
წმინდა სავალუტო პოზიცია	(54,231)	(33,609)	(172,693)	-	(260,533)

31 დეკემბერი 2022	GEL	EUR	USD	RUB	სულ
ფინანსური აქტივები					
სავაჭრო ვალდებულებები	156	-	-	-	156
ფული და ფულის ექვივალენტები	2,436	2,251	31	12	4,730
სულ ფინანსური აქტივები	2,592	2,251	31	12	4,886

შპს „ენგურჰესი“ ჯგუფი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
31 დეკემბერი 2023
(ათას ლარებში)

ფინანსური ვალდებულებები

სავაჭრო და სხვა	9,482	-	-	9,482	
ვალდებულებები					
რესტრუქტურირებული	588	-	-	588	
ვალდებულებები					
სესხები	36,729	-	211,891	-	248,620
სულ ფინანსური	46,799	-	211,891	-	255,690
ვალდებულებები					
წმინდა სავალუტო პოზიცია	(44,207)	2,251	(211,860)	12	(253,804)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

ჯგუფის აქვს სესხები უცხოურ ვალუტაში, როგორც ფიქსირებული, ასევე ცვლადი განაკვეთებით, შესაბამისად, ზემოთ აღწერილი უცხოური ვალუტის რისკის გარდა, ჯგუფი ასევე ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების რისკს. საპროცენტო განაკვეთის რისკი მცირდება ფიქსირებული და ცვლადი განაკვეთის მქონე სესხების დაბალანსებით.

ცვლადი საპროცენტო განაკვეთი 2023	ნაშთი	განაკვეთი	ვალუტა
ფინანსთა სამინისტრო (EBRD) #3	49,852	Euribor +1%.	ევრო
ფინანსთა სამინისტრო (EBRD) #4	107,526	Euribor+0.81%	ევრო
ფინანსთა სამინისტრო (EIB) #1	51,646	Euribor+0.81%.	ევრო
ფინანსთა სამინისტრო (EIB) #2	8,898	Euribor+1%.	ევრო
	217,922	-	-

ცვლადი საპროცენტო განაკვეთი 2022	ნაშთი	განაკვეთი	ვალუტა
ფინანსთა სამინისტრო (EBRD) #3	50,672	Euribor +1%.	ევრო
ფინანსთა სამინისტრო (EIB) #1	97,328	Euribor+0.81%	ევრო
ფინანსთა სამინისტრო (EIB) #2	53,575	Euribor+0.81%.	ევრო
ფინანსთა სამინისტრო (EBRD) #4	10,316	Euribor+1%.	ევრო
	211,891	-	-

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი გულისხმობს, კომპანიის ვალდებულებების გადახდისუნარიანობას.

ჯგუფი ფრთხილად მართავს ლიკვიდურობას, რაც გულისხმობს საკმარისი რაოდენობის ფულის და მისი ექვივალენტების ფლობას, აგრეთვე მაღალი ლიკვიდური აქტივების ფლობას, რათა ჯგუფიმ დროულად გადაიხადოს ყველა საოპერაციო და სასესხო ვალდებულება.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი დეტალურად აღწერს კომპანიის დარჩენილ სახელშეკრულებო ვადას არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებებისთვის დაფარვის პერიოდებით. ცხრილი შედგენილია ფინანსური ვალდებულებების არადისკონტირებული ფულადი ნაკადების საფუძველზე, რომელიც ეფუძნება ყველაზე ადრეულ თარიღს, როდესაც ჯგუფის შეიძლება მოეთხოვოს გადახდა. ცხრილი მოიცავს როგორც პროცენტებს, ასევე ძირითად ფულად ნაკადებს.

31 დეკემბერი 2023	1 წელზე ნაკლები	1 დან - 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური აქტივები				
ფული და ფულის ექვივალენტები	1,176	-	-	1,176

შპს „ენგურჰესი“ ჯგუფი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
31 დეკემბერი 2023
(ათას ლარებში)

საგადასახადო აქტივი	615			615
სავაჭრო მოთხოვნები	486	-	-	486
სულ ფინანსური აქტივები	2,277	-	-	2,277
ფინანსური ვალდებულებები				
სავაჭრო ვალდებულებები	3,476	-	-	3,468
მიღებული სესხები	52,759	33,609	172,693	259,061
სულ ფინანსური ვალდებულებები	56,235	33,609	172,693	262,537
ლიკვიდურობის პოზიცია	(53,958)	(33,609)	(172,693)	(260,252)

31 დეკემბერი 2022	1 წელზე ნაკლები	1 დან - 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური აქტივები				
ფული და ფულის ეკვივალენტები	156	-	-	156
სავაჭრო მოთხოვნები	4,730	-	-	4,730
სულ ფინანსური აქტივები	4,886	-	-	4,886
ფინანსური ვალდებულებები				
სავაჭრო ვალდებულებები	9,390	-	-	9,120
რესტრუქტურირებული ვალდებულებები	588			
მიღებული სესხები	24,730	108,009	115,881	248,620
სულ ფინანსური ვალდებულებები	34,708	108,009	115,881	257,740
ლიკვიდურობის პოზიცია	(29,822)	(108,009)	(115,881)	(252,854)

ლიკვიდურობის რისკის მართვისთვის ჯგუფი იყენებს საკუთარ ფინანსურ აქტივებს, როგორცაა ფულადი და ფულის ეკვივალენტები და სავაჭრო მოთხოვნები. კომპანიის ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ნაკლებია ფულადი სახსრების გადინების საჭიროებაზე. კომპანიის უარყოფითი ლიკვიდურობის პოზიცია გამოწვეულია გრძელვადიანი სესხით. 2021 წლიდან ჯგუფი მომგებიანია და ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ მომავალი წლებიც მომგებიანი იქნება. შესაბამისად, ჯგუფის შეუძლია დროულად დაფაროს თავისი ვალდებულებები.

(გ) კაპიტალის რისკის მართვა

კაპიტალის ეფექტიანად მართვით ჯგუფი აძლიერებს თავის უნარს გააგრძელოს საქმიანობა, რაც უზრუნველყოფს შესაბამისი სარგებლის გადაცემას აქციონერებზე და სხვა დაინტერესებულ მხარეებზე. გარდა ამისა, კაპიტალის მართვა იწარჩუნებს კაპიტალის ოპტიმალურ სტრუქტურას, რითაც ამცირებს კაპიტალის ღირებულებას.

კაპიტალი შედგება მთლიანი კაპიტალისა და წმინდა ვალდებულებებისგან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, რომელიც ამ მიზნებისათვის განისაზღვრება, როგორც სხვაობა სესხებსა და ფულსა და ფულადი სახსრების ეკვივალენტებს შორის.

კაპიტალის სტრუქტურის შესანარჩუნებლად ან კორექტირებისთვის ჯგუფის შეუძლია შეცვალოს აქციონერებისთვის გადასახდელი დივიდენდების ოდენობა, გამოუშვას ახალი აქციები ან გაყიდოს აქტივები ვალდებულებების შესამცირებლად.

კომპანიის კაპიტალის რისკის მართვის პოლიტიკა უცვლელი დარჩა 2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული ფინანსური წლის შემდეგ.

21. პირობითი ვალდებულებები

გადასახადები

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ასახიათებს კანონმდებლობის ხშირი ცვლა, რომელიც ხშირად ექვემდებარება ინტერპრეტაციას. არსებობს განსხვავებული ინტერპრეტაციები სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოებსა და იურისდიქციებში. გადასახადები ექვემდებარება განხილვას და შემოწმებას საგადასახადო ორგანოების მიერ, რომლებსაც კანონით უფლება აქვთ დააწესონ მკაცრი ჯარიმები და სანქციები. ამ ფაქტებმა შესაძლოა საქართველოში შექმნას უფრო მეტი საგადასახადო რისკები, ვიდრე სხვა განვითარებულ ქვეყნებში. მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციის საფუძველზე საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურად არის წარმოდგენილი. თუმცა, შესაბამის ორგანოებს შეიძლება ჰქონდეთ განსხვავებული ინტერპრეტაციები და ეფექტი შეიძლება იყოს მნიშვნელოვანი.

22. კაპიტალის რისკის მართვა

მენეჯმენტი ცდილობს შეინარჩუნოს საკმარისი კაპიტალი კომპანიის ოპერატიული და სტრატეგიული მიზნების განსახორციელებლად, რაც ძირითადად მიიღწევა ფინანსური რესურსების ეფექტური მართვით და გრძელვადიანი საინვესტიციო გეგმებით, რომლებიც ფინანსდება გრძელვადიანი სესხებით და ხორციელდება კომპანიის საბოლოო მაკონტროლებელი ორგანოს მხარდაჭერით. წლის განმავლობაში ჯგუფის არ შეუცვლია კაპიტალის მართვის მეთოდი. ჯგუფი არ ექვემდებარება კაპიტალის გარე მოთხოვნებს.

	2023	2022
სულ კაპიტალი	233,922	239,968
შემცირება: ფული და ფულის ეკვივალენტები	(486)	(4,730)
კაპიტალი	233,436	235,238
სულ კაპიტალი	233,922	239,968
სესხები	259,061	248,620
სულ დაფინანსება	492,983	488,588
ფინანსური კოეფიციენტი	47%	48%

23. დაკავშირებული მხარეები

დაკავშირებული მხარე არის პირი ან ერთეული, რომელიც დაკავშირებულია ერთეულთან, რომელიც ამზადებს მის ფინანსურ ანგარიშგებას (ამ სტანდარტში მოხსენიებულია, როგორც „ანგარიშგების ერთეული“).

(ა) პირი ან ამ პირის ოჯახის ახლო წევრი დაკავშირებულია ანგარიშგებულ ერთეულთან, თუ ეს პირი:

(i) აქვს კონტროლი ან ერთობლივი კონტროლი ანგარიშგების ერთეულზე;

(ii) აქვს მნიშვნელოვანი გავლენა ანგარიშგებულ ერთეულზე; ან

(iii) არის ანგარიშგების ერთეულის ძირითადი მმართველი პერსონალის ან ანგარიშგების ერთეულის მშობლის წევრი.

(ბ) ერთეული დაკავშირებულია ანგარიშგებულ ერთეულთან, თუ მოქმედებს რომელიმე შემდეგი პირობა:

(i) ერთეული და მომხსენებელი ერთეული ერთი და იგივე ჯგუფის წევრები არიან (რაც ნიშნავს, რომ თითოეული მშობელი, შვილობილი და სხვა შვილობილი ჯგუფი დაკავშირებულია სხვებთან).

(ii) ერთი ერთეული არის მეორე ერთეულის ასოცირებული ან ერთობლივი საწარმო (ან ასოცირებული ან ერთობლივი საწარმო იმ ჯგუფის წევრისა, რომლის წევრიც მეორე ერთეულია).

შპს „ენგურპესი“ ჯგუფი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
31 დეკემბერი 2023
(ათას ლარებში)

- (iii) ორივე ერთეული არის ერთი და იგივე მესამე მხარის ერთობლივი საწარმო.
- (iv) ერთი ერთეული არის მესამე სუბიექტის ერთობლივი საწარმო, ხოლო მეორე ერთეული არის მესამე ერთეულის ასოცირებული.
- (v) ერთეული არის დასაქმების შემდგომი სარგებლის გეგმა ანგარიშგების ერთეულის ან ანგარიშგების ერთეულთან დაკავშირებული ერთეულის თანამშრომლების სასარგებლოდ. თუ მომხსენებელი სუბიექტი თავად არის ასეთი გეგმა, დამფინანსებელი დამსაქმებლები ასევე დაკავშირებულია ანგარიშვალდებულ სუბიექტთან.
- (vi) ერთეულს აკონტროლებს ან ერთობლივად აკონტროლებს პირი, რომელიც იდენტიფიცირებულია (ა) პუნქტში.
- (vii) (ა) (i) პუნქტში განსაზღვრულ პირს აქვს მნიშვნელოვანი გავლენა ერთეულზე ან არის ერთეულის (ან ერთეულის მშობლის) მთავარი მმართველი პერსონალის წევრი.
- (viii) ერთეული, ან ჯგუფის ნებისმიერი წევრი, რომლის ნაწილიც ის არის, უწევს ძირითადი მენეჯმენტის პერსონალის მომსახურებას ანგარიშვალდებულ ერთეულს ან ანგარიშგების ერთეულის მშობელს.
- 2023 წლის 31 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის 100%-იანი წილის მფლობელი საქართველოს სახელმწიფოა.
- „ბასს 24“-ის 25-ე პუნქტის მიხედვით: ანგარიშგების ერთეული თავისუფლდება მე-18 პუნქტით გათვალისწინებული ინფორმაციის გამჟღავნების მოთხოვნებისგან, თუ დაკავშირებული მხარის ტრანზაქციები და დავალიანების ნაშთები, მათ შორის ვალდებულებები, ეხება:
- ა) სახელმწიფო, რომელიც აკონტროლებს ან ერთობლივად აკონტროლებს ანგარიშვალდებულ ერთეულს, ან აქვს მნიშვნელოვანი გავლენა ანგარიშვალდებულ საწარმოზე; შესაბამისად, ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში მთავრობასთან ოპერაციებისა და დავალიანების შესახებ ინფორმაცია არ განუცხადებია.
- საანგარიშო წლის განმავლობაში ჯგუფის ჰქონდა შემდეგი ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან:

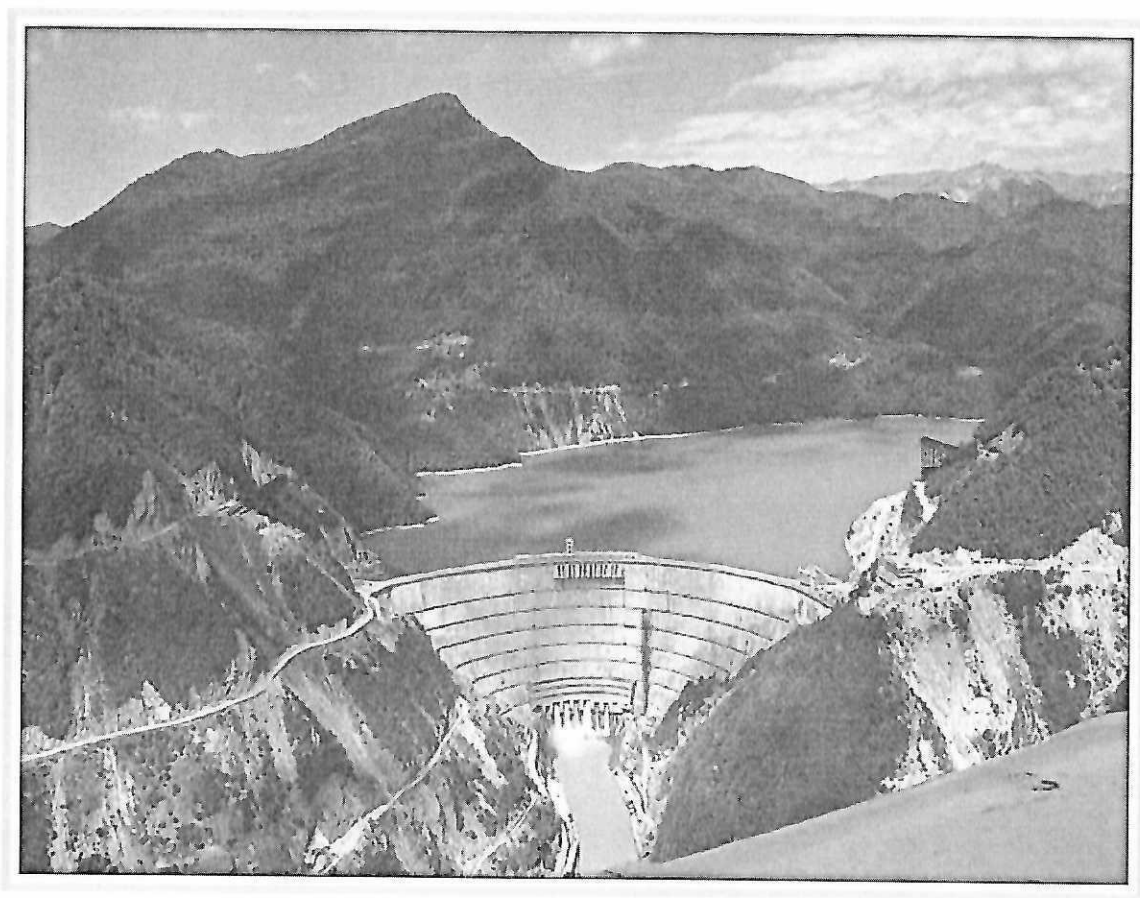
	2023	2022
გრანტის ამორტიზაცია	208	313
საპროცენტო ხარჯი	(7,847)	(3,314)
სულ	(7,639)	(3,001)

	2023	2022
მენეჯმენტის ხელფასი და ბონუსები	1,461	848
სულ მენეჯმენტის ხელფასი და ბონუსები	1,461	848

24. საანგარიშო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშო პერიოდის შემდეგ მნიშვნელოვანი მოვლენა არ მომხდარა.

შპს „ენგურჰესი“

კონსოლიდირებული
მმართველობის ანგარიშგება
2023 წელი

1. ზოგადი მიმოხილვა

ჰესების კასკადის მშენებლობა დაიწყო 1960-იანი წლების დასაწყისში უფრო დაბალი გამოიმუშავების სადგურების, ვარდნილი 1, 2, 3 და 4-ის - დასრულებითა და ექსპლუატაციაში გაშვებით 1970-იან წლებში და ენგურის აგრეგატების დასრულებითა და ექსპლუატაციაში გაშვებით 1980-იან წლებში.

ენგურჰესი წარმოადგენს ძირითად, სტრატეგიულ, სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებულ საწარმოს, რომელიც უზრუნველყოფს ქვეყნის ძირითად მომსახურებას, ქვეყნის მთლიანი ელექტროსისტემის ნაწილის სახით. ენგურჰესი არის ელექტროენერგიის მთავარი მიმწოდებელი საქართველოსა და მისი მოქალაქეებისთვის, რომელიც გამოიმუშავებს ქვეყნის ელექტროენერგიის 35%-ზე მეტს. ელექტროსადგურს ფლობს და მართავს შპს „ენგურჰესი“, რომელიც საქართველოს სახელმწიფოს საკუთრებას წარმოადგენს. „ენგურჰესი“ ასევე ზედამხედველობს უწყვეტ ტექნიკურ მოვლა-პატრონობას და გაუმჯობესებას საერთაშორისო დონორების ტექნიკური და ფინანსური დახმარებით.

ენგურის ჰიდროელექტროსადგური წარმოადგენს ყველაზე დიდ ჰიდროელექტროსადგურს საქართველოში. პროექტი წარმოადგენს ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების კასკადის ნაწილს, რომლის ფარგლებშიც მდინარე ენგურზე მოწყობილია ენგურის თაღოვანი კაშხალი და წყლის გადატანა ხდება გვირაბებითა და არხებით, რათა ჰიდროაგრეგატების მეშვეობით წარმოქმნას ელექტროენერგია. თაღოვანი კაშხალი მისი აშენების დროისთვის წარმოადგენდა ყველაზე მაღალ თაღოვან კაშხალს მსოფლიოში.

ჰიდროელექტროსადგურის ექსპლუატაცია და ტექნიკური მოვლა-პატრონობა გართულებულია ენგურჰესისა და ვარდნილიჰესების კასკადების გეოპოლიტიკური მდგომარეობით. ენგურჰესი და ქვედა ბიეფის ობიექტები მდებარეობს აფხაზეთში, რომელიც წარმოადგენს ადმინისტრაციულ საზღვარს და ოკუპირებულ ტერიტორიას. აღნიშნულ დაბრკოლებას ასევე ემატება რეგულარული ოპერაციებისა და ტექნიკური მოვლა-პატრონობი, ასევე კაპიტალური ტექნიკური მომსახურების, რემონტისა და განახლების სირთულე.

ჩვენი ხედვა

ზრდა და წარმატება თანამშრომლობის, ტექნიკური კომპეტენციისა და გამჭვირვალობის გზით. ჩვენ უზრუნველყოფთ საიმედო, განახლებად და ეკოლოგიურად სუფთა ელექტროენერგიის წარმოებასა და მიწოდებას.

ჩვენი მისია

ელექტროენერგიის წარმოება და მიწოდება მაქსიმალურად საიმედოდ, ეკონომიურად და ეკოლოგიური პასუხისმგებლობით ჩვენი მომხმარებლების, რათა ჩვენმა მომხმარებლებმა, პარტნიორებმა და თანამშრომლებმა დაბალანსებული სარგებელი მიიღონ.

ჩვენ ვიღებთ გადაწყვეტილებებს ჩვენი ძირითადი ღირებულებების საფუძველზე

- **კეთილსინდისიერება:** საქმიანობას პასუხისმგებლობითა და კეთილსინდისიერად წარვმართავთ.
- **უსაფრთხოება:** უზრუნველყოფთ უსაფრთხო სამუშაო ადგილებსა და ჯანსაღ სამუშაო გარემოს.
- **მომხმარებელზე ორიენტაცია:** უზრუნველყოფთ საიმედო ელექტროენერგიას და დროულ, თავაზიან მომსახურებას.
- **რესურსები:** ინოვაციებსა და პროფესიონალიზმზე დაყრდნობით, სტრატეგიული და დაბალანსებული გეგმის შესამუშავებლად სხვადასხვა რესურსს ვიყენებთ.

- **ჯანსაღი სამუშაო გარემო:** ვაყალიბებთ ნდობასა და ურთიერთპატივისცემაზე დამყარებულ ურთიერთობებს. შესაბამისად, ვქმნით ჯანსაღ სამუშაო გარემოს, სადაც ადამიანებს თავიანთი შესაძლებლობების მაქსიმალურად გამოვლენა შეუძლიათ.

2. ორგანიზაციულ - სამართლებრივი ფორმა

კომპანიის ორგანიზაციულ - სამართლებრივი ფორმა - შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება. საწარმოს დამფუძნებელ პარტნიორს წარმოადგენს სახელმწიფო, რომლის უფლებამოსილებას 2017 წლიდან ახორციელებს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო.

კომპანიის კაპიტალში სახელმწიფო წილი შეადგენს 100%, რომლის მოცულობაც პარტნიორის უფლებამოსილების განმახორციელებლის საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის მიხედვით 2022 წლის 21 ნოემბრის #1-1/484 ბრძანებით განსაზღვრულია 240 518 850 ლარით, ამაში შედის შვილობილი კომპანია შპს „ვარდნილჰესების კასკადის“ 100% წილი ღირებულებით - 116 334 529,77 ლარი.

საწარმოს უფლება აქვს განახორციელოს ნებისმიერი საქმიანობა, რომელიც არ ეწინააღმდეგება მოქმედ კანონმდებლობას, საწარმოსა და პარტნიორის ინტერესებს; საწარმოს საქმიანობის ძირითად საგანს წარმოადგენს ელექტროენერგიის წარმოება და რეალიზაცია.

3. კომპანიის მართვა და კადრები

პარტნიორთა კრება

პარტნიორის უფლებამოსილების განმახორციელებელი საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო, თავის უფლებებს ახორციელებს პარტნიორთა საერთო კრების (შემდგომში - „საერთო კრება“) საშუალებით, რომელიც შპს „ენგურჰესის“ უმაღლეს მმართველ ორგანოს წარმოადგენს და მოიწვევა მინიმუმ წელიწადში ერთხელ.

სამეთვალყურეო საბჭო

სამეთვალყურეო საბჭოს ახალი შემადგენლობა განსაზღვრულია 5 (ხუთი) წევრით.

2022 წლის ივნისში ენგურჰესის სამეთვალყურეო საბჭომ თავისი სტრუქტურის ფარგლებში დააარსა შემდეგი 3 კომიტეტი:

1. აუდიტის კომიტეტი;
2. რისკების მართვის კომიტეტი;
3. ანაზღაურების, ნომინირებისა და მმართველობის კომიტეტი.

თითოეულ კომიტეტს აქვს საკუთარი დებულება, რომელიც განსაზღვრავს მათ მანდატს, მოქმედების სფეროს და სამუშაო პროცედურებს

დირექტორთა საბჭო

დანიშნულია 4 დირექტორი, დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე, ფინანსური, ტექნიკური და კომერციული დირექტორები, რომლებიც ქმნიან დირექტორთა საბჭოს და ახორციელებენ კომპანიის მიმდინარე ხელმძღვანელობას. საბჭოს ხელმძღვანელობს თავმჯდომარე, რომელიც ახორციელებს მართვის ფუნქციას და წარმოადგენს მთავარ დამაკავშირებელ რგოლს სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორთა საბჭოს შორის. დირექტორებს შორის უფლებები, პასუხისმგებლობა და მოვალეობები გაშიჯნულია საწარმოს შინაგანაწესით. წარმომადგენლობითი უფლებამოსილებები მესამე პირებთან მიმართებაში ინდივიდუალურად ენიჭება დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარეს და ფინანსურ დირექტორს.

დირექტორთა საბჭო პასუხს აგებს კომპანიის ყოველდღიურ მართვასა და ადმინისტრირებაზე, სამეთვალყურეო საბჭოსა და პარტნიორის მეთვალყურეობის ქვეშ. პარტნიორის თანხმობით სამეთვალყურეო საბჭო ნიშნავს და ათავისუფლებს დირექტორთა საბჭოს წევრებს ნებისმიერ დროს.

პერსონალი

ჯგუფში 2022 წლის 01 იანვრის მდგომარეობით ირიცხება 1316 თანამშრომელი.

საერთაშორისო არენაზე კომპანია დაჯილდოებულია სხვადასხვა საპატიო ჯილდოებითა და პრიზებით:

ბიზნესის ინიციატივათა საერთაშორისო კომიტეტის (BID) მიერ მართვის სისტემების გაუმჯობესებისა და ხარისხის მიღწევების კვლევებისა და შეფასების შედეგად უმაღლესი კატეგორიის ჯილდოთი.

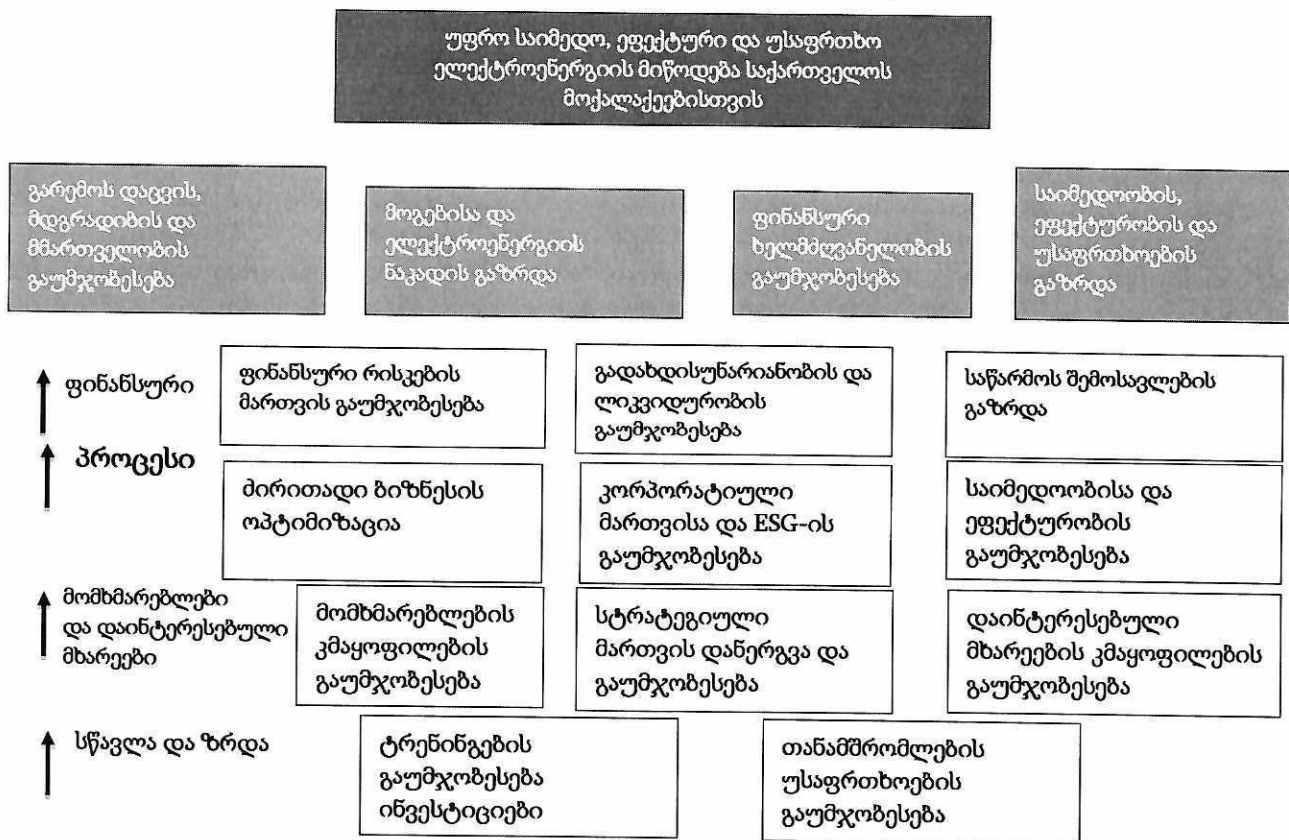
ევროპის საერთაშორისო ხარისხის ასოციაცია "პარიზის კლუბის" მიერ ხარისხის და გამორჩეული საერთაშორისო ბიზნეს სახელის გამო უმაღლესი კატეგორიის ჯილდოთი.

ენგურჰესის თაღოვან კაშხალს საქართველოს მთავრობის #456, 04.09.2015წ. დადგენილებით მიენიჭა კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის სტატუსი.

2020 წელს შპს „ენგურჰესი“ ხარისხის მენეჯმენტის, გარემოს დაცვის, შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის მართვის სისტემების მიმართულებით საერთაშორისო სერთიფიკატების მფლობელი გახდა. ორგანიზაციას ISO 9001:2015 (ხარისხის მენეჯმენტის სისტემა), ISO 14001:2015 (გარემოსდაცვითი მენეჯმენტის სისტემა) და ISO 45001:2018 (სამუშაო გარემოს, შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის მენეჯმენტის სისტემა) საერთაშორისო სერთიფიკატები გერმანული სასერტიფიკაციო ორგანიზაცია TÜV SÜD-ის საერთაშორისო აუდიტორების დასკვნის საფუძველზე მიენიჭა.

კომპანიამ შეიმუშავა სტრატეგიული გეგმა, რომელიც ემყარება ზოგად მიზნებსა და ამოცანებს და რომელიც ემსახურება საქართველოს მოქალაქეებს. შემდეგ შემუშავებულ იქნა შესრულების ძირითადი მაჩვენებლები (KPI), რომლებიც აღნიშნულ ამოცანებს აძლევს სტიმულს ჩვენი კომპანიის კონკრეტული სტრატეგიული მიზნების მისაღწევად. ეს სტრატეგია თავისუფლად ემყარება დაბალანსებული შეფასების სისტემის სტრატეგიული მართვის კონცეფციებსა და პრინციპებზე, როგორც ეს ასახულია ქვემოთ.

ენგურჰესის სტრატეგიის რუკა

დაბალანსებული შეფასების სისტემის ძირითად პრინციპს წარმოადგენს კომპანიის შეფასება და მართვა დაბალანსებული ფორმით. ოთხი პერსპექტივა შეადგენს დაბალანსებული ქულებით შეფასების სისტემას. აღნიშნული პერსპექტივები ხელს უწყობს საწარმოს მენეჯერებს, რომ დაბალანსებული ფორმით შეისწავლონ ბიზნესის ყველა სფერო. სურათი წარმოადგენს ენგურჰესის „სტრატეგიული რუკის“ ერთ-ერთი გამოსახულებას, რომელიც აყალიბებს ენგურჰესის ჰიდროელექტროსადგურების მუშაობის ანალიზის, კომუნიკაციის, შეფასებისა და მართვის საფუძველს.

სტრატეგიულ გეგმაზე დაფუძნებით კომპანიას შემუშავებული აქვს შესრულების ძირითადი მაჩვენებლები (KPI), რომლებიც აფასებს ფინანსურ კოეფიციენტებს ან შედეგებს და „არაფინანსური შესრულების ძირითად მაჩვენებლებს“:

მიზანი 1: შემოსავლის და ელექტროენერგიის წარმოების გაზრდა

მიზანი 2: გარემოსდაცვის, მდგრადობისა და მმართველობის გაუმჯობესება

მიზანი 3: საიმედოობის, ეფექტიანობისა და უსაფრთხოების დონის გაზრდა

4. ელექტროენერგიის წარმოება და კონტრაქტორებზე მიწოდება

ენგურჰესისა და ვარდნილჰესს, როგორც მარეგულირებელ სადგურებს, კვლავაც მნიშვნელოვანი წილი შეჰქონდათ ქვეყნის ელექტრომომარაგების საქმეში, 2023 წელს ჯამში ორივემ ერთად 4 200,5 მლნ კვტ.სთ ელექტროენერგია გაუშვეს სალტეზე, აფხაზეთის ტერიტორიაზე ჯამში მიწოდებულ იქნა 2 515,5 მლნ კვტ.სთ ელექტროენერგია, ვინაიდან იანვარ-მარტის თვეებში გამომუშავებული ელექტროენერგიის მოცულობა საკმარისი არ აღმოჩნდა აფხაზეთის მოხმარების დასაკმაყოფილებლად, რუსეთიდან იმპორტირებული 588,9 მლნ კვტ.სთ ელექტროენერგია შეღავათიან ფასად იქნა შეძენილი. ქვეყნის შიგნით რეალიზებულ იქნა 1 910,1 მლნ კვტ.სთ, ექსპორტზე კი 363,9 მლნ კვტ.სთ ელექტროენერგია გავიდა.

ელექტროენერგიის ბაზრის წესების დამტკიცების შესახებ საქართველოს ენერგეტიკის კომისიის №77 დადგენილების (მიღებულია 2006 წლის 30 აგვისტოს) შესაბამისად, ენგურჰესი აფხაზეთის ტერიტორიას ელექტროენერგიას აწვდის ყოველგვარი კომპენსაციის გარეშე, ამგვარად, აფხაზეთში ელექტროენერგიის მიწოდებიდან შემოსავალი და შესაბამისი დებიტორული შემოსავლები აღიარებული არ არის.

აფხაზეთის მოხმარების პერმანენტული ზრდა მძიმე მდგომარეობაში აყენებს კომპანიას, სიტუაცია ყოველწლიურად უარესდება და კონტროლიდან გამოდის, ზამთარი-ადრე გაზაფხულის სეზონზე ენგური და ვარდნილჰესები უკვე ვერ უზრუნველყოფენ აფხაზეთისათვის სამყოფი ელექტროენერგიის გამომუშავებას.

5. საწარმოს საფინანსო-ეკონომიკური მდგომარეობა

ელექტროენერგიის (სიმძლავრის) ბაზრის წესების მოთხოვნის თანახმად აფხაზეთის ტერიტორიაზე მოხმარებული ელექტროენერგია იფარება "ენგურჰესისა" და "ვარდნილჰესის" ჰიდროელექტროსადგურებიდან უსასყიდლოდ (შესაბამისად – 85% და 15%), რაც ადრე ენგურჰესის წლიური გამომუშავების დაახლოებით 40%-ის ფარგლებში იყო, თუმცა აფხაზეთის ტერიტორიაზე გაზრდილი მოხმარების გამო აღნიშნული პროცენტული მაჩვენებელი 50%-ს აღემატება და შედეგად, საწარმო მძიმე მდგომარეობაში ვარდება. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ეს მოცულობა ზამთრის და ადრე გაზაფხულის თვეებში 100%-ს აღემატება, შედეგად "ენგურჰესისა" და "ვარდნილჰესების კასკადის" მიერ ელექტროენერგიის გამომუშავება ვერ აკმაყოფილებს აფხაზეთის მოხმარებას.

2023 წლის მონაცემებით ფულად მიმართებაში ელექტროენერგიის რეალიზაციიდან შემოსავალმა 64,8 მლნ ლარი შეადგინა, აქედან ადგილობრივ ბაზარზე 37,3 მლნ ლარის რეალიზაცია განხორციელდა, ხოლო ექსპორტზე კი 27,5 მლნ ლარის ელექტროენერგია გავიდა. ამასთან, კომპანიის მიერ აფხაზეთის ტერიტორიაზე მიწოდებული იქნა 49,1 მლნ ლარის ელექტროენერგია უსასყიდლოდ.

ენგურის თაღოვან კაშხალზე ტურისტული ინფრასტრუქტურის მოწყობის მიზნით შპს „ენგურჰესის“ მიერ 1,4 მლნ ლარი იქნა მიერ ინვესტირებული შვილობილი კომპანია „ენგური ატრაქციამი“.

კონსოლიდირებული საანგარიშო წელი ზარალით სრულდება - 7,574 მლნ ლარი, აქედან, ენგურჰესის ზარალია ძირითადი და განპირობებულია გრძელვადიანი ვალდებულებების გადაფასების შედეგად მიღებული უარყოფითი საკურსო სხვაობით - 7,452 მლნ ლარი, „ენგური ატრაქციის“ ზარალმა შეადგინა - 1034,0 მლნ ლარი, „ვარდნილჰესების კასკადმა“ კი წელიწადი მოგებით დაასრულა - 858 ათასი ლარი.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ 2024-2026 წლებისათვის შპს „ენგურჰესისა“ და შპს „ვარდნილჰესების კასკადის“ დადგენილ იქნა ახალი ტარიფები, კომისიის 2023 წლის 14 დეკემბრის სხდომაზე მიღებული გადაწყვეტილებით, 2024-2026 წლებისთვის „ენგურჰესისა“ და „ვარდნილჰესების კასკადის“ მიერ წარმოებული ელექტროენერგიის ტარიფი განისაზღვრა შესაბამისად 2,412 და 3,067 თეთრი კვტ.სთ-ზე. თუმცა ამჟერად, სემეკ-მა ტარიფი გაიანგარიშა არა უშუალოდ რეალიზებული ელექტროენერგიის მოცულობიდან, არამედ მთლიანი გამომუშავებულიდან, რაც იმას ნიშნავს, რომ აფხაზეთის ტერიტორიაზე მიწოდებული ელექტროენერგიის საფასური ტარიფით მისაღებ შემოსავლებში იქნება ასახული, რეალობაში კი ვერ მიიღებს და უთუოდ უფრო გაამძაფრებს კომპანიის წინაშე მდგარ ლიკვიდურობისა თუ სხვადასხვა რისკებს.

ენგურჰესის და ვარდნილჰესების საქმიანობაზე ზემოქმედებას ახდენს სხვადასხვა და მრავალრიცხოვანი რისკი, შესაბამისად, კორპორაცია ცდილობს აღნიშნული რისკების იდენტიფიცირებას, შეფასებას, მონიტორინგსა და აღმოფხვრას. ერთ-ერთ ძირითად რისკს წარმოადგენს სავალუტო კურსის ცვლილების რისკი უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ სესხებზე, განსაკუთრებით EBRD-ისა და EIB-ის მიერ, იმის გათვალისწინებით, რომ ყველა ძირითადი ინვესტიცია ფინანსდება აღნიშნული საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიერ გამოყოფილი სესხებით, რომლებიც გაიცემა ფინანსთა სამინისტროს მიერ. აღნიშნულიდან გამომდინარე, ენგურჰესს გააჩნია უმნიშვნელო კონტროლი მასზე.

სხვა მნიშვნელოვანი რისკები, რომლებიც გამომდინარეობს ენგურჰესის, როგორც ჰიდროელექტროენერგიის მაგენერირებელი კომპანიის (ჰესებზე დაფუძნებული) ფუნდამენტური ძირითადი საქმიანობიდან, მრავალფეროვანია და მოიცავს შემდეგს:

1. ტექნიკური ინციდენტების რისკები, რომლებიც ამცირებს ჰესების მიერ ელექტროენერგიის გამომუშავებას, რაც შეიძლება გამოწვეული იყოს კლიმატური პირობებით (დაბალი ჰიდროლოგია და გვალვა), ყოველივე აღნიშნული კი ხდის ენგურჰესს ძლიერ სენსიტიურს კლიმატის ცვლილების მიმართ;

2. მისი მომხმარებლების მიერ გადაუხდელობის რისკი, რომლებსაც ხშირად აქვთ საკუთარი ფინანსური და ტექნიკური რისკები. აღნიშნული რისკის ნაწილია აფხაზეთის მხრიდან გადაუხდელობის ხანგრძლივი პერიოდი. ეს რისკი შეიძლება არსებითად შემცირდეს მომავალში საქართველოს ენერგეტიკული ბირჟის (GENEX) სრული ამოქმედებით.

3. ლიკვიდურობის რისკი ფინანსური დავალიანების მნიშვნელოვანი თანხების გათვალისწინებით, რომელიც გადასახდელია მომდევნო 5 წლის განმავლობაში მაშინ, როდესაც კომპანია არ უზრუნველყოფს საკმარის ფულად ნაკადებს აფხაზეთიდან შემოსავლების არარსებობის გამო; აღნიშნული აიძულებს კომპანიას, ზედმეტად დამოკიდებული იყოს ცენტრალური ხელისუფლების მხარდაჭერაზე.

4. არახელსაყრელი რეგულირებადი ტარიფების ცვალებადობის რისკი, რასაც ადგილი ჰქონდა უახლოეს წარსულში;

5. ელექტროენერგიაზე მოთხოვნის შემცირების რისკი, რაც აღინიშნა 2020 წელს კოვიდ-19 პანდემიით გამოწვეული კრიზისის გამო. ელექტროენერგიის მოხმარება დიდწილად კორელაციაშია მთლიან ეკონომიკურ საქმიანობასთან;

6. ენგურჰესისა და ვარდნილჰესების მდგომარეობის ეტაპობრივი ან დაჩქარებული გაუარესების რისკი, რომლებიც უკვე 44 წლისაა. აღნიშნული რისკი შემსუბუქებულია 2021 წლის პირველ კვარტალში განხორციელებული რეაბილიტაციის პროექტით. ამგვარი რეაბილიტაცია საჭიროა ყოველი 10-12 წლის განმავლობაში. ენგურჰესის პროფილაქტიური ტექნიკური მომსახურების პროგრამა ასევე ამცირებს დამატებითი გაუარესების რისკს;

7. მოულოდნელი სტიქიური უბედურებების რისკი, რაც გამოიწვევს ენგურის ჰესების დაზიანებას, თანამშრომლებისა და მომხმარებლების დაშავებას. სტიქიური უბედურებების ეს რისკი მოიცავს მიწისძვრის რისკს, ომის რისკს, არასასურველი მეტეოროლოგიური მოვლენების, წყალდიდობის, გახანგრძლივებული გვალვების, პანდემიების რისკს, სხვა დაუგეგმავ ნეგატიურ მოვლენებს შორის;

8. პანდემიის ან ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული გლობალური კრიზისის რისკი: პანდემიამ და ჯანმრთელობის სხვა გადაუდებელმა სიტუაციებმა შეიძლება შეანელოს ოპერაციები და გამოიწვიოს სერიოზული მეფერხებებიც კი;

9. ოპერაციული გამოწვევების რისკი, მათ შორის საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების სისტემების რისკები და კიბერ-უსაფრთხოების რისკი. კიბერ-უსაფრთხოების რისკი ხაზგასმულია, როგორც მნიშვნელოვანი არსებული და მზარდი რისკი მეზობელ ქვეყნებში გეოპოლიტიკური მოვლენების გათვალისწინებით;

10. დამატებითი რისკები მოიცავს სოციალურ და ეკოლოგიურ საკითხებს; თუმცა ასეთი რისკები მინიმუმამდე არის დაყვანილი ენგურჰესის ISO სერტიფიკატების წყალობით, ჰესების ეკოლოგიურად მართვის სისტემის, შრომის უსაფრთხოების დაცვისა და უსაფრთხოების მართვის და სხვა სერტიფიკატების ჩათვლით.

ენგურჰესი ორგანიზებას უკეთებს ყველა აღნიშნული რისკის უკეთ მართვას, გარკვეული მოქმედებებისა და ნაბიჯების პროაქტიულად განხორციელების გზით.

6. არაფინანსური ანგარიშება

ენგურჰესის ჰიდროელექტროსადგურის კომპლექსში შედის: ჯვარის წყალსაცავი (მოცულობა 1110 მლნ მ3); თაღოვანი კაშხალი (სიმაღლე 271.5მ); სადაწნეო გვირაბი (დიამეტრი 9.5 მ, სიგრძე 15.3კმ); „ენგურჰესი“ (სადაც დადგმულია 5 აგრეგატი, თითოეულის საპროექტო სიმძლავრე 260 მვტ-ია, სულ საწარმოს დადგმული სიმძლავრე შეადგენს 1300 მვტ).

შპს „ენგურჰესის“ საკუთრებაში არსებული შპს "ვარდნილჰესების კასკადის" მხოლოდ I ჰეს-ი ფუნქციონირებს ამჟამად, რომელიც წარმოადგენს დღე-ღამური რეგულირების 146 მლნ კუბური მეტრი წყალსაცავის მქონე კაშხალთან მდებარე ჰიდროელექტროსადგურს, დადგმული სიმძლავრით 220 მვტ. 90-იან წლებში წარმოებული საომარი მოქმედებების შედეგად II, III და IV ჰეს-ები გამარცვლ იქნენ და ამჟამად, არსებობს მხოლოდ არხი და შენობების ჩონჩხი.

ენგურის ჰიდროელექტროსადგურის მდგომარეობის შესწავლის, აუცილებელი სარეაბილიტაციო სამუშაოების მასშტაბებისა და პრიორიტეტების განსაზღვრის მიზნით 1997 წელს დაიწყო ენგურჰესის ნაგებობების შესწავლა-ანალიზი. 1998-2001 წლებში შემუშავდა ენგურის ჰიდროელექტროსადგურის რეაბილიტაციის ფართომასშტაბიანი პროექტი. ენგურჰესის ელექტროტექნიკური და ჰიდრომექანიკური მოწყობილობების სარეაბილიტაციო სამუშაოები 2003-2014 წლებში განხორციელდა, 2006 წელს სადერივაციო გვირაბის ზოგიერთი მონაკვეთის რემონტი ჩატარდა.

ჰიდროელექტროსადგურის უსაფრთხო და გამართული ექსპლუატაციის მიზნით აუცილებლობას წარმოადგენს საინვესტიციო და კაპიტალური სამუშაოების გაგრძელება, საქართველოს მთავრობასა და ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკს (EBRD) შორის დაიდო ახალი საკრედიტო ხელშეკრულება ენგურჰესზე 2018-2023 წლებში რეაბილიტაციის IV ფაზით გათვალისწინებულ სამუშაოებზე, რომლის მოცულობა შეადგენს

38 მილიონ ევროს. ასევე, ევროკავშირის მიერ რეაბილიტაციის პროგრამის ფარგლებში გათვალისწინებულია დამატებით 7 მილიონი ევროს გამოყოფა. თუმცა გარკვეული სამუშაოების ვადისა და მოცულობის ზრდის გამო, პროექტის დასრულება 2023 წლის ბოლოსთვისაა მოსალოდნელი.

ენგურჰესის საიმედო და გამართული მუშაობის უზრუნველსაყოფად რეაბილიტაციის მეოთხე ფაზის პროექტი მოიცავს შემდეგ სამუშაოებს:

- სამუშაოები ელექტროტექნიკურ და ჰიდრომექანიკურ მოწყობილობებზე ენგურჰესსა და ვარდნილჰესი 1-ში;

- სადერივაციო გვირაბის რეაბილიტაცია, რაც ყველაზე დაზიანებული უბნების გადაუდებელ რეაბილიტაციას გულისხმობს;

- ლამის ამოღება ენგურჰესის წყალსაცავიდან (კაშხლის მიმდებარე ტერიტორია);

- ჰიდროელექტროსადგურთან მისასვლელი გზების რემონტი.

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს დავალებით სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით არსებულ საწარმოების შპს „ენგურჰესის“, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ და სს „საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდის“ მიერ ჰიდრომაკუმულირებადი ელექტროსადგურის მშენებლობის ტექნიკურ-ეკონომიკური განხორციელებადობის კვლევისა და შემდგომში მშენებლობის პროექტის განხორციელების უზრუნველსაყოფის მიზნით 2018 წლის 13 ივნისს დაფუძნებულ იქნა შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „ენგურის ჰიდრომაკუმულირებადი ელექტროსადგური“,

ჰიდრომაკუმულირებადი ელექტროსადგურის დანიშნულებაა იაფი ელექტროენერგიის (დამის საათები) ხარჯზე ენგურის წყალსაცავში წყლის უკუჩატუმებისა და დამატებითი პიკური ელექტროენერგიის მიღება, ამასთან ზამთრის პერიოდში წყალსაცავში წყლის დონე ნაკლები ინტენსიურობით დამუშავდება. ასევე, შესაძლებელი იქნება ენგურჰესის მიერ ვერ ათვისებული წყალი გამოყენებულ იქნეს დამატებითი ელექტროენერგიის გამოსამუშავებლად.

ჰიდრომაკუმულირებადი ელექტროსადგურის მშენებლობის მიზანშეწონილობის ტექნიკურ-ეკონომიკური დასაბუთების განხორციელების უზრუნველსაყოფად შერჩეული კომპანიის მიერ უკვე დასრულებულია I ეტაპით გათვალისწინებული სამუშაოები, რომლის მიხედვითაც განისაზღვრა სავარაუდო პროექტის სახე, შეფასდა საინვესტიციო ღირებულება და მისი ადგილი ქვეყნის ელექტროსისტემაში, II ეტაპით გათვალისწინებული სამუშაოების შესრულება 2023-2024 წლებშია დაგეგმილი.

დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე

ლ. მემონია

ფინანსური დირექტორი

ზ. კილასონია

დამოუკიდებელი აუდიტორის მოსაზრება საკანონმდებლო მოთხოვნებთან შესაბამისობაზე
შპს „ენგურჰესის“ მფლობელებს და ხელმძღვანელობას

ჩვენ ჩავატარეთ თანდართული 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის საანგარიშგებო პერიოდის შპს „ენგურჰესის“ კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშის მიმოხილვა, რომელიც მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშების და აუდიტის შესახებ კანონის მე-7 მუხლის მე-6 და მე-8 პუნქტების მოთხოვნების შესაბამისად (შემდგომში - „საკანონმდებლო მოთხოვნები“)

კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშის მომზადებასა და მის შესაბამისობაზე საკანონმდებლო მოთხოვნებთან პასუხისმგებელია კომპანიის მენეჯმენტი, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი მმართველობითი ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ჩვენი პასუხისმგებლობაა მიმოვიხილოთ კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიში და გამოვთქვათ მოსაზრება რამდენად შესაბამისობაშია კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიში საკანონმდებლო მოთხოვნებთან და რამდენად თანხვედრილია 2023 წლის 31 დეკემბრით მომზადებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან. იმ შემთხვევაში თუ კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიში არ არის შესაბამისობაში საკანონმდებლო მოთხოვნებთან და თანხვედრილი კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ჩვენი პასუხისმგებლობაა, რომ განვაცხადოთ ამის შესახებ გამოცემულ დასკვნაში. ჩვენს მიერ შესრულებული სამუშაო შემოიფარგლება მხოლოდ: კომპანიის ხელმძღვანელობის და პერსონალის გამოკითხვით, ანალიტიკური პროცედურების ჩატარებით, კონსოლიდირებული მმართველობითი და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის შედარებით და თანხვედრილობის განსაზღვრით, და იმ დოკუმენტების მიმოხილვით რაც მომზადდა იმისთვის, რომ კომპანია ყოფილიყო შესაბამისობაში საკანონმდებლო მოთხოვნებთან. ჩვენ არ განვიხილავთ რაიმე სახის კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშის მოსამზადებლად დანერგილი კონტროლის სისტემის სპეციალური მიმოხილვა, და არ გამოვთქვამთ რაიმე სახის მოსაზრებას კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშის მოსამზადებლად დანერგილი შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.

ჩვენს მიერ ჩატარებული მიმოხილვის საფუძველზე:

აუდიტის ანგარიშში „მოსაზრების გამოთქმაზე უარის საფუძველში“ აღწერილი საკითხების მნიშვნელობის გამო, ვერ შევძელით საკმარისი და შესაფერისი მტკიცებულებების მოპოვება, რათა ჩამოგვეყალიბებინა დასკვნა თანდართული კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშის შესახებ. ამგვარად, არ წარმოვადგენთ ჩვენს დასკვნას აღნიშნულ კონსოლიდირებულ მმართველობით ანგარიშზე.

შპს „არესემ საქართველოს“ სახელით
გარიგების პარტნიორი: ალი მურტუზა

2023 წლის 1 ოქტომბერი

ინგლისური ორიგინალის თარგმანი

RSM Georgia

დამოუკიდებელი აუდიტორის მოსაზრება საკანონმდებლო მოთხოვნებთან შესაბამისობაზე

შპს „ენგურჰესის“ მფლობელებს და ხელმძღვანელობას

ჩვენ ჩავატარეთ თანდართული 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის საანგარიშგებო პერიოდის შპს „ენგურჰესის“ კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშის მიმოხილვა, რომელიც მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშების და აუდიტის შესახებ კანონის მე-7 მუხლის მე-6 და მე-8 პუნქტების მოთხოვნების შესაბამისად (შემდგომში - „საკანონმდებლო მოთხოვნები“)

კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშის მომზადებასა და მის შესაბამისობაზე საკანონმდებლო მოთხოვნებთან პასუხისმგებელია კომპანიის მენეჯმენტი, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი მმართველობითი ანგარიშების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ჩვენი პასუხისმგებლობაა მიმოვიხილოთ კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიში და გამოვთქვათ მოსაზრება რამდენად შესაბამისობაშია კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიში საკანონმდებლო მოთხოვნებთან და რამდენად თანხვედრილია 2023 წლის 31 დეკემბრით მომზადებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან. იმ შემთხვევაში თუ კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიში არ არის შესაბამისობაში საკანონმდებლო მოთხოვნებთან და თანხვედრილი კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ჩვენი პასუხისმგებლობაა, რომ განვაცხადოთ ამის შესახებ გამოცემულ დასკვნაში. ჩვენს მიერ შესრულებული სამუშაო შემოიფარგლება მხოლოდ: კომპანიის ხელმძღვანელობის და პერსონალის გამოკითხვით, ანალიტიკური პროცედურების ჩატარებით, კონსოლიდირებული მმართველობითი და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის შედარებით და თანხვედრილობის განსაზღვრით, და იმ დოკუმენტების მიმოხილვით რაც მომზადდა იმისთვის, რომ კომპანია ყოფილიყო შესაბამისობაში საკანონმდებლო მოთხოვნებთან. ჩვენ არ განვიხილავთ რაიმე სახის კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშის მოსამზადებლად დანერგილი კონტროლის სისტემის სპეციალური მიმოხილვა, და არ გამოვთქვამთ რაიმე სახის მოსაზრებას კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშის მოსამზადებლად დანერგილი შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.

ჩვენს მიერ ჩატარებული მიმოხილვის საფუძველზე:

აუდიტის ანგარიშში “მოსაზრების გამოთქმაზე უარის საფუძველში“ აღწერილი საკითხების მნიშვნელობის გამო, ვერ შევძელით საკმარისი და შესაფერისი მტკიცებულებების მოპოვება, რათა ჩამოგვეყალიბებინა დასკვნა თანდართული კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშის შესახებ. ამგვარად, არ წარმოვადგენთ ჩვენს დასკვნას აღნიშნულ კონსოლიდირებულ მმართველობით ანგარიშზე.

შპს „არესემ საქართველოს“ სახელით
გარიგების პარტნიორი: ალი მურტუზა

2023 წლის 1 ოქტომბერი

ინგლისური ორიგინალის თარგმანი